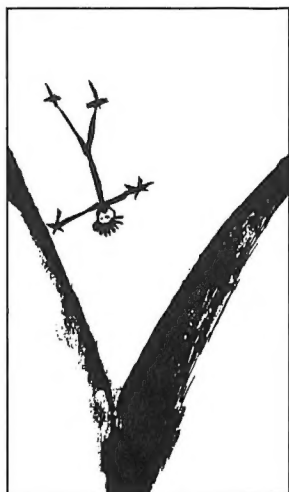

baudoin

de weg van Saint-Jean

sherpa - oog & blik

baudoin

de weg van Saint-Jean

sherpa - oog & blik

De weg van Saint-Jean is een 'onaf' boek.
Net als bij een dagboek zal de auteur er aan blijven werken.
De eerste editie verscheen in januari 2002 bij l'Association, Parijs.
Deze Nederlandse uitgave is uitgebreid met 8 pagina's.

DE WEG VAN SAINT-JEAN

Oorpronkelijke titel: Le chemin de Saint-Jean
Vertaling: Mat Schifferstein en Pieter van Oudheusden
Lettering: Peter Kuipers
Omslag: Yuri Landman

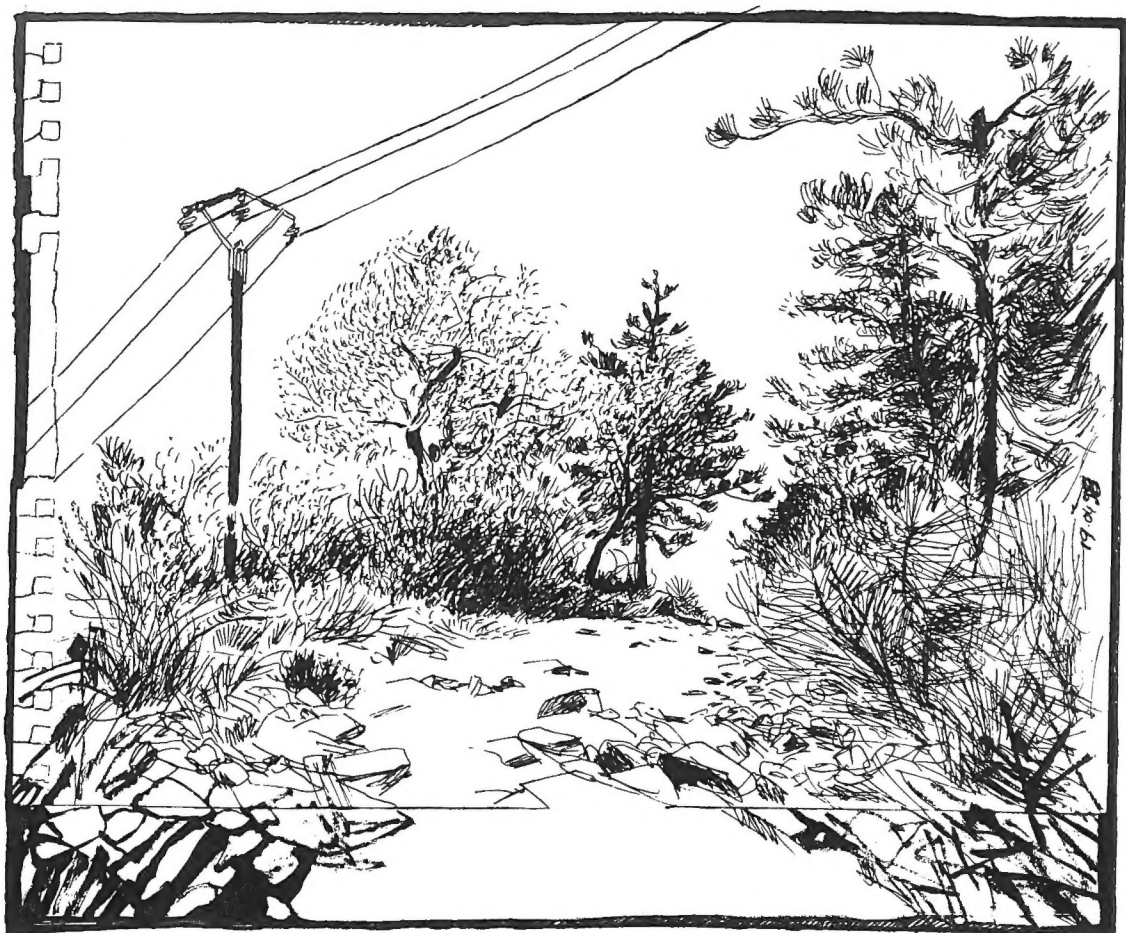
© 2002 Edmond Baudoin en l'Association, Parijs
© 2002 Sherpa / Oog & Blik voor de Nederlandstalige editie

ISBN: 90-75504-52-7

Druk: Grafisch Productiebedrijf Gorter bv, Steenwijk
Zeefdruk: Kurtface, Nijmegen

Verspreiding: Het Raadsel, Amsterdam - Nederland
Merksem - België

'De weg van Saint-Jean' verschijnt in de Collectie Baudoin, onder redactie van Mat Schifferstein.
De eerste vijftig exemplaren zijn genummerd en bevatten een door de auteur gesigneerde zeefdruk.

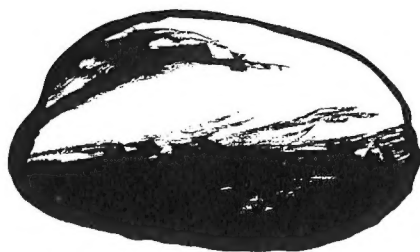

IK BEN NIET DE ENIGE DIE OVER DEZE WEG
LOOPT. IN DE HERFST ZIJN ER JAGERS, IN HET
VOORJAAR WANDELAARS. DE HERDER KOMT HIER
VAAK, MISSCHIEN NOG VAKER DAN IK. MAAR ZIJN
GROOTSTE PROBLEEM IS DAT HIJ DE VREDE MOET
BEWAREN TUSSEN GEITEN, SCHAPEN EN EEN HOND.
TERWIJL IK ALLEEN GEÏNTERESSEERD BEN IN
MEZELF EN WAT IK DAAROVER OP PAPIER WIL
ZETTEN.

DIE DRANG HEEFT IETS ZIEKELIJKS.
HIJ MAAKT ME NIET BETER DAN DE HERDER,
DE JAGERS EN DE WANDELAARS. HIJ HEEFT ER ENKEL
VOOR GEZORGD DAT IK, NU MIJN ONHANDIGHEID MET
DE JAREN IS AFGENOMEN, WIL PROBEREN DEZE
WEG TE TEKENEN EN EROVER TE SCHRIJVEN.

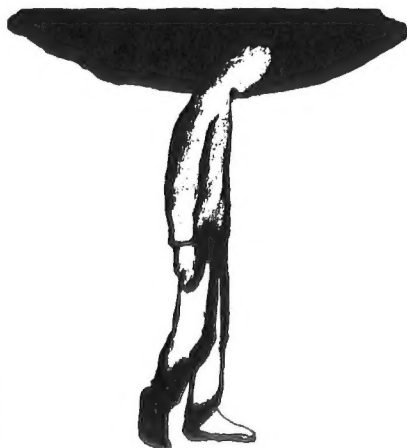

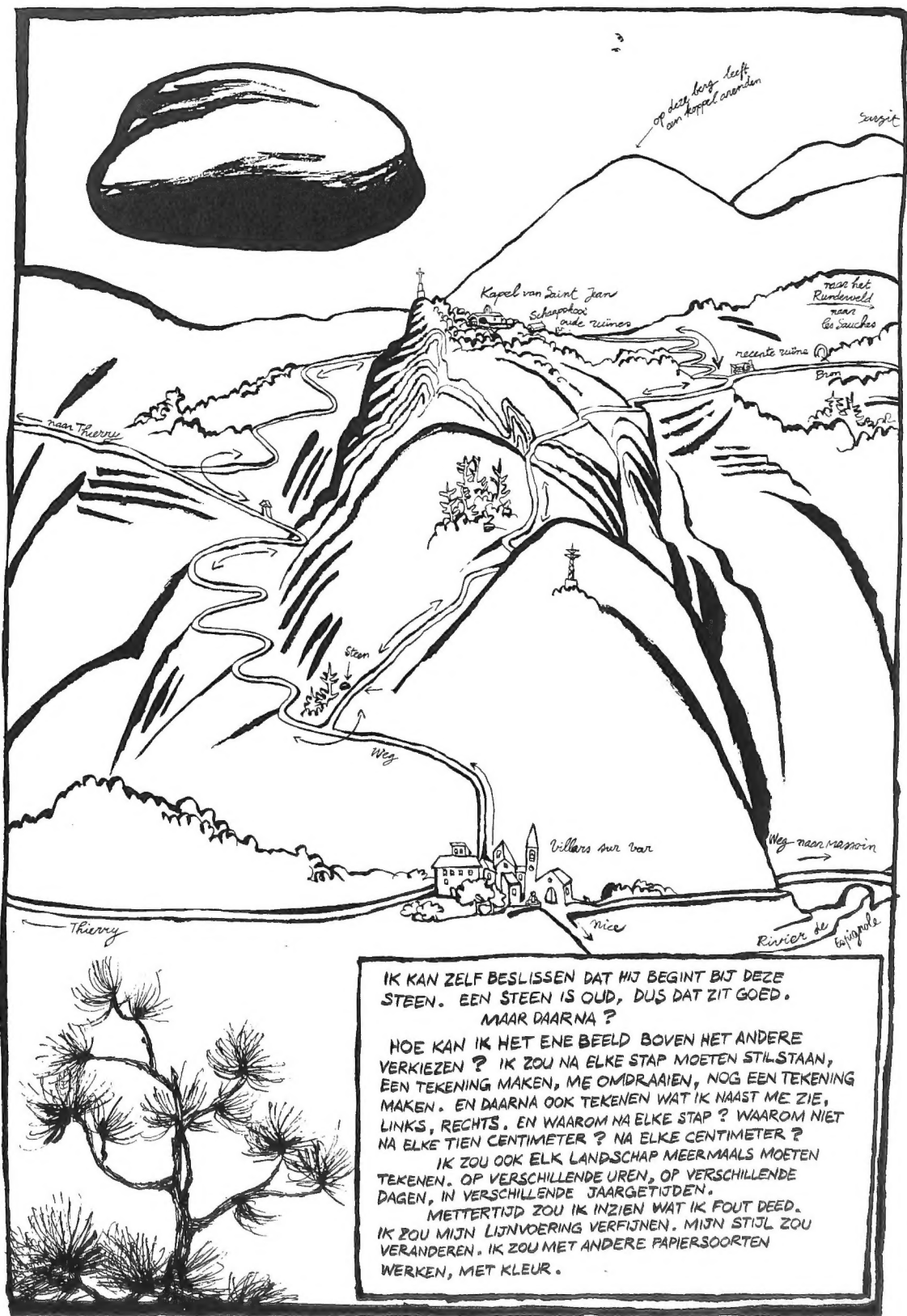
ER ZIJN MOOIERE WEGEN OPAARDE, MAAR
OVER DEZE WIL IK HET HEBBEN.

HET IS MIJN WEG. HIJ IS NIET MIJN
EIGENDOM, MAAR HIJ HEEFT MIJ MIEDE GEMAAKT
TOT WAT IK BEN. IK ZEG "MIJN WEG" ZOALS
ANDEREN ZEGGEN "MIJN MOEDER".

TOEN IK DE EERSTE TEKENING MAAKTE, ZAT IK
OP EEN STEEN EN VOELDE EEN SOORT VERMOEID-
HEID. DAT IS VAAK ZO AAN HET BEGIN VAN EEN
WANDELING.

MIJN WEG BESCHRIJFT EEN CIRKEL,
MAAR WAAR BEGINT EEN CIRKEL ?

IK KAN ZELF BESLISSEN DAT HIJ BEGINT BIJ DEZE
STEEN. EEN STEEN IS OUD, DUS DAT ZIT GOED.
MAAR DAARNA ?

HOE KAN IK HET ENE BEELD BOVEN HET ANDERE
VERKIEZEN ? IK ZOU NA ELKE STAP MOETEN STILSTAAN,
EEN TEKENING MAKEN, ME OMDRAAIEN, NOG EEN TEKENING
MAKEN. EN DAARNA OOK TEKENEN WAT IK NAAST ME ZIE,
LINKS, RECHTS. EN WAAROM NA ELKE STAP ? WAAROM NIET
NA ELKE TIEN CENTIMETER ? NA ELKE CENTIMETER ?

IK ZOU OOK ELK LANDSCHAP MEERMAALS MOETEN
TEKENEN. OP VERSCHILLENDE UREN, OP VERSCHILLENDE
DAGEN, IN VERSCHILLENDE JAARGETIJDEN.

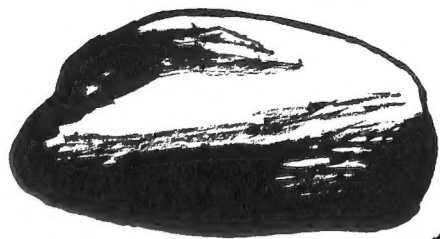
METTERTIJD ZOU IK INZIEN WAT IK FOET DEED.
IK ZOU MIJN LIJNVOERING VERFIJNEN. MIJN STIJL ZOU
VERANDEREN. IK ZOU MET ANDERE PAPIERSOORTEN
WERKEN, MET KLEUR.

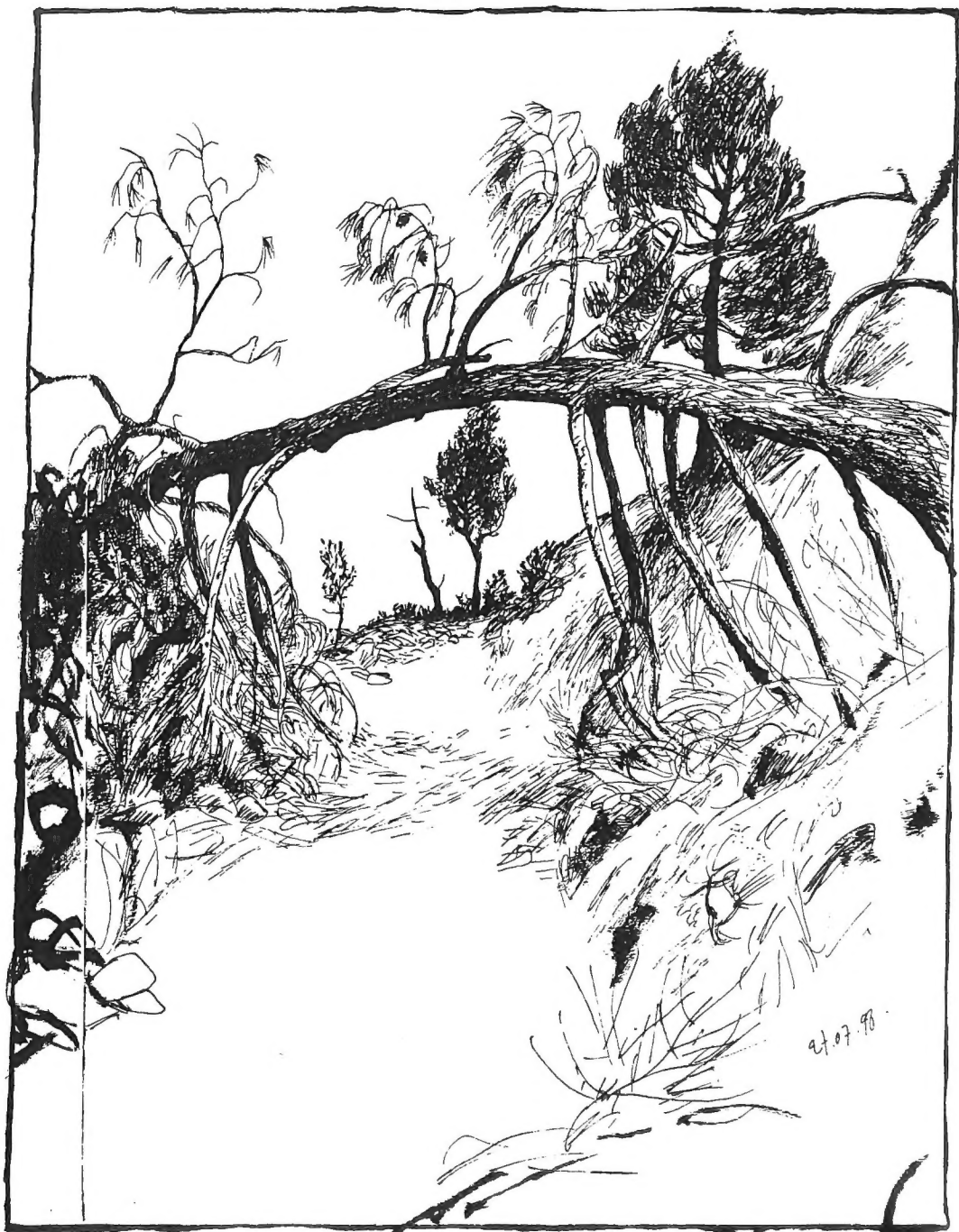

ALLES IS TEVEEL OF TE WEINIG.

WAT MOET IK DOEN ?

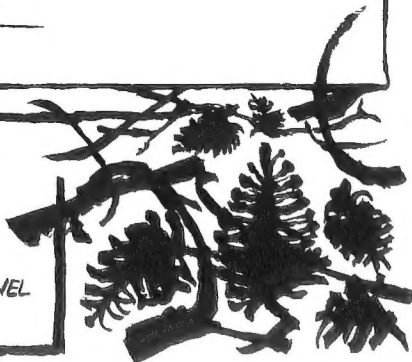
GEWOON DE STEEN TEKENEN WAAROP IK ZIT ? OOK AAN
HEM BEN IK VERKNOCHT. IK ZOU HEM UIT ALLE
HOEKEN TEKENEN. DAAR ZOU IK, WAAROM OOK NIET,
EEN LOEP GAAN HALEN. MAAR IK ZOU GEK WORDEN,
EN IK ZOU MET BEHULP VAN EEN MICROSCOOP ZELFS DE
ATOMEN WILLEN SCHILDEREN VAN DAT STOMME BLOK
KALKSTEEN WAAROP IK EEN ZERE KONT KRIJG.

AAN HET EINDE VAN DE ZOMER KWAM IK HIER MET
MIJN BROER PIERO. WE HADDEN KOLENZAKKEN BIJ ONS.
HET NAAALDBOS WAS DICHT, HET WAS NOG VOOR DE BRAND,
LANG DAARVOOR, WE WAREN NOG KLEIN.

ONZE MOEDER WILDE EEN VOORRAAD DENAPPELS VOOR DE
WINTER, OM VUUR TE MAKEN. PIJNAPPELS WORDEN ZE OOK WEL
GENOEMD. IK HEB NOOIT DENAPPELS GEGETEN.

EEN VAN ONS BEIDEN BLEEF OP DE WEG, DE ANDER KLOM NAAR BOVEN EN VEROOorzaakte LAWINES VAN DENAPPELS DIE DE ONDERSTE PROBEERDE OP TE VANGEN. WE HAALDEN ONZE HANDEN OPEN, WE HAATTEN DIT KARWEITJE. WE LACHTEN VEEL.

ALS IK BLIJF STAAN, IS DE STILTE OVERWELDIGEND EN GEURT DE ROERLOZE LUCHT NAAR HARS. DAN HOOR IK ONS LACHEN. ALS IJLE DRADEN IS HET GELUID AAN DE DOORNIGE TAKKEN VAN DE JENEVERSTRUIKEN BLIJVEN HAKEN EEN EINDE VERDEROP WAS DE BLIKSEM INGESLAGEN. HET GEBEURDE VLAK VOOR ONZE NEUS. WE WAREN DOODSBANG GEWEEST, EN ROKEN DE GEUR VAN ELEKTRICITEIT. OP DIEZELFDE PLEK HEB IK VOOR HET EERST EEN MEISJE GEKUST.

HET IS GEEN PAD. HET IS EEN ALBUM BOORDEVOL FOTO'S. ZE VALLEN TUSSEN DE PAGINA'S UIT, DE WIND VERSPREIDT ZE EN IK REN ER BUITEN ADEM ACHTERAAN.

WAT KOM IK HIER DOEN ?

HOE KAN HET DAT IK DOOR TELKENS TERUG TE KEREN VOORUITKOM ?

IK HOUD ERVAN WANNEER VOORWAARTS LEIDT NAAR EEN ONBEKENDE BESTEMMING, WANNEER IK NIET WEEET WAT ER ACHTER DE VOLGENDE BOCHT LIGT.

DE STILTE, DE HELDERHEID VAN DE LUCHT, DE ZWAARTE VAN DE BERGEN, DE ONVERGANKELIJKHEID, HET BLEKE WINTERLICHT, IK WIL HET OP PAPIER ZETTEN. HET LUKT ME NIET. IK LEG HET SCHETS-BOEK OP DE GROND. IK VERGELIJK WAT IK GETEKEND HEB MET DE WERKELIJKHEID.

IK HEB ZIN OM OP DE GROND TE GAAN LIGGEN, TE WACHTEN TOT HET PAD ME IN ZICH OPNEEMT, EEN ATOOM VAN DIT LANDSCHAP TE WORDEN.

IK PAK HET SCHETSBOEK WEER OP. WAT IK VOOR MIJ ZIE IS ONUITSPREKELIJK.

IK DENK DAT HET ONMOGELIJK IS OM HET TE SCHILDEREN, TE BESCHRIJVEN. IK KAN ALLEEN HERHALEN: "HET IS MOOI". EN DAARNA?

WAT ONUITGESPROKEN OVERBLIJFT, ZIJN DE STILTE, DE HELDERHEID, DE ZWAARTE, DE ONVERGANKELIJKHEID, DE WINTER.

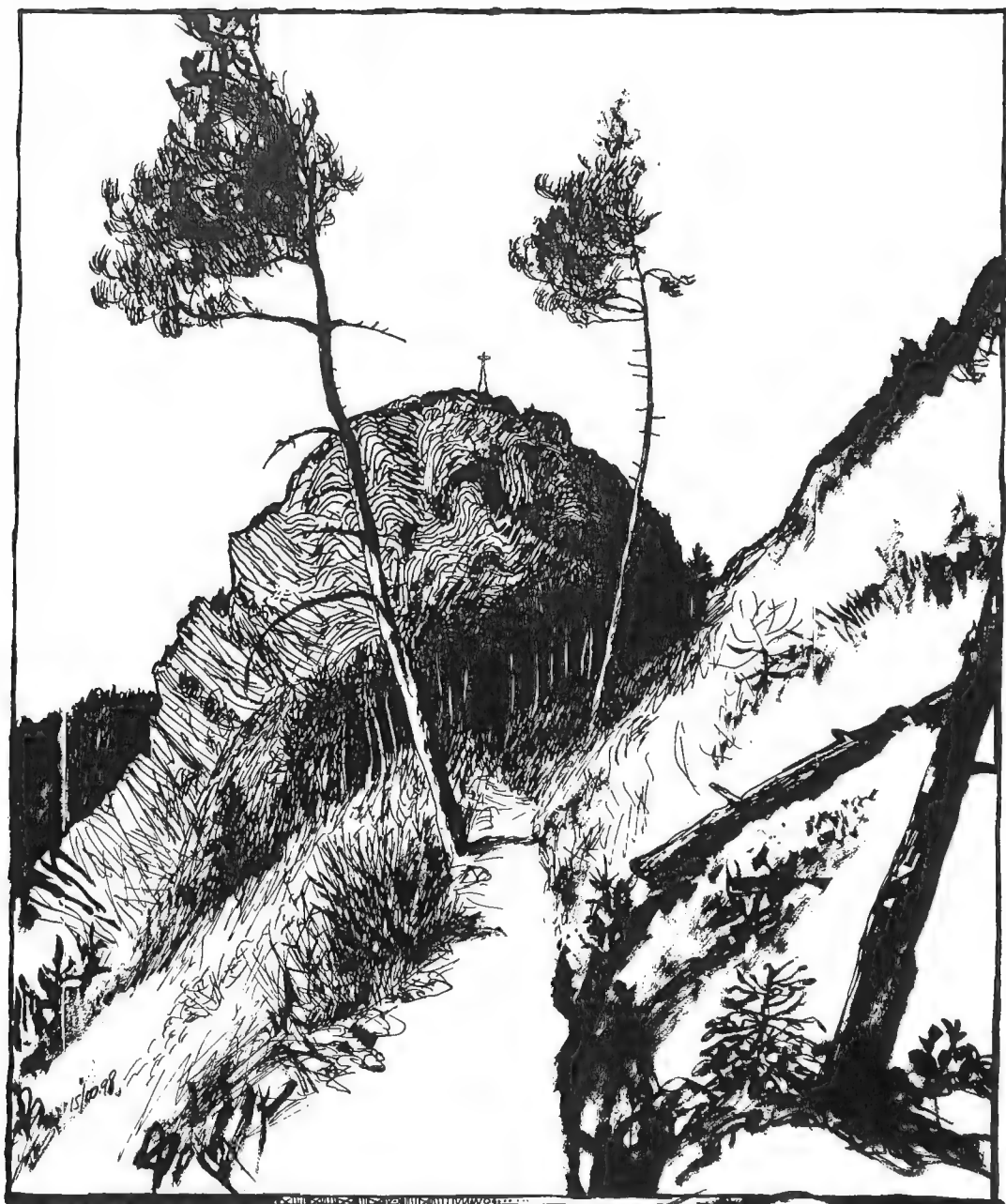

SEPTEMBER 1998. EEN ZACHT OCHTEND. IK SCHRIJF OVER DE SCHOONHEID, HET ONUITSPREKELIJKE, EN DAN ZEGT DE RADIO DAT GENDARMES VANMORGEN IN EEN Vliegtuig een vrouw hebben laten stikken door een kussen op haar gezicht te houden. ZE VERWEERDE ZICH, ZE SCHREEUWDE, ZE MAAKTE PROBLEMEN, ZE HAD GEEN PAPIEREN, ZE WILDE NIET TERUG NAAR AFRIKA.

TJONGE!
'T IS NOG VER
NAAR
SAINT-JEAN.
IK BEN MOE.

DE LAGEN ZIJN GOED ZICHTBAAR IN DE
FLANKEN VAN MIJN BERGEN. IK HEB LANG
GEDACHT DAT HET RIMPELS WAREN.
LATER HOORDE IK OP SCHOOL DAT DE
ALPEN NOG JONG WAREN. MAAR TOCH,
ALS IK NAAR EEN ROTSWAND VAN EEN
AFGROND SCHREEUW, KLINT DE
ECHO BEVERIG, DE STEM VAN
EEN OUDE MAN.

ONDERWEG TEKEN IK EN MAAK IK AANTEKENINGEN.
LATER IN NICE PLAK IK DE UTGESCHEURDE BEELDEN EN
TEKSTEN BIJ ELKAAR.
IK MAAK EEN TWEEDE WANDELING.

11/11.98

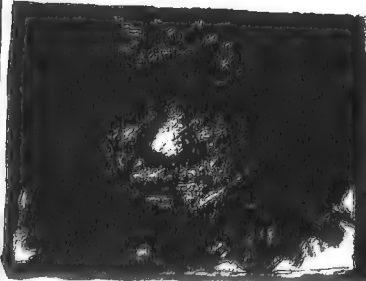
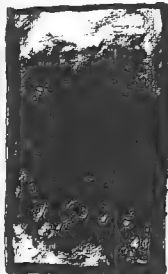

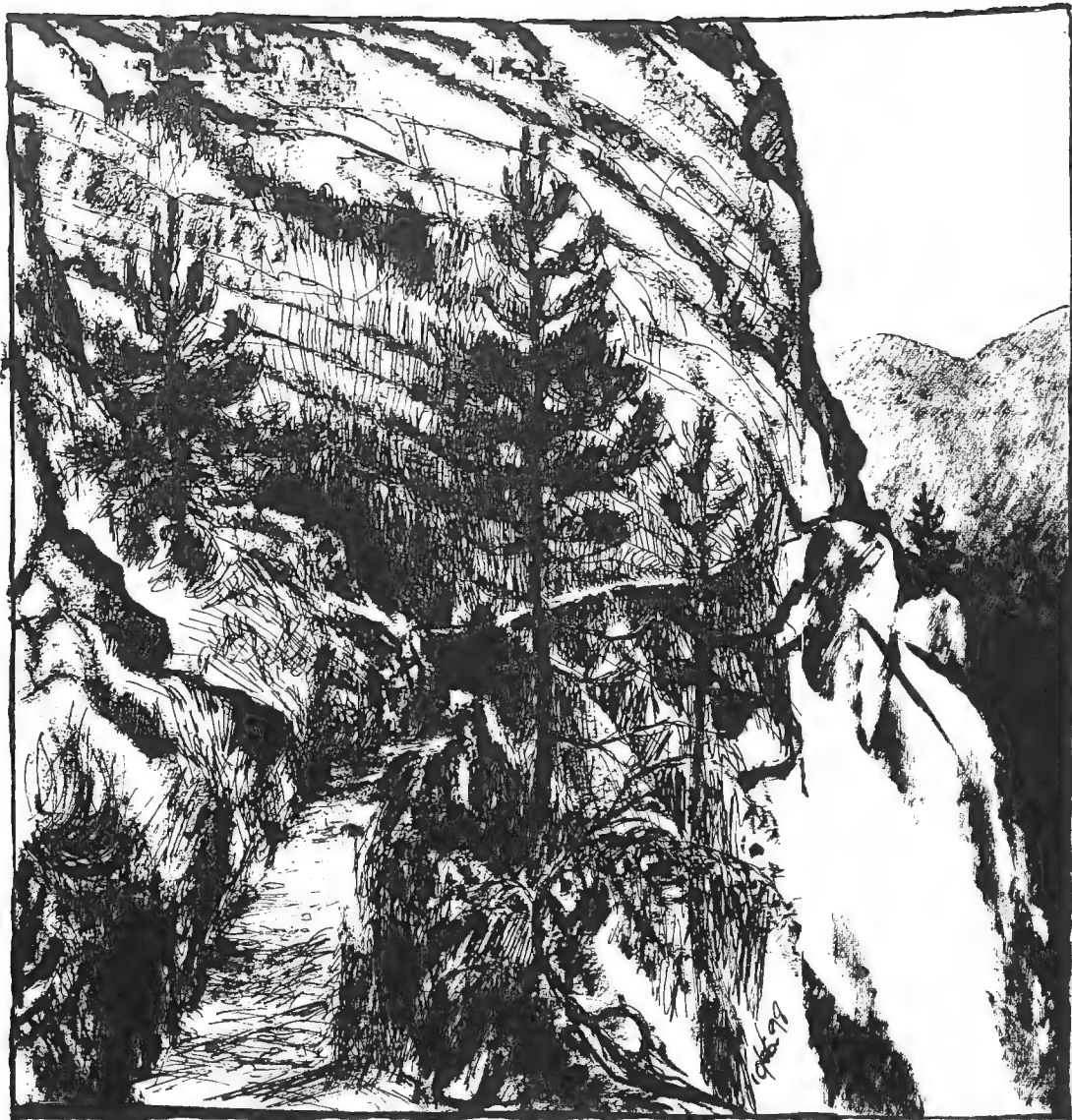
DEZE
MAAND LAS
IK HET DERDE
DEEL VAN
L'ASCENSION
DU HAUT MAL
VAN DAVID B.
EEN
PRACHTIG
BOEK.

HIER IS DE PAS. 'T IS EEN SOORT
GRENS, DE DOORGANG NAAR DE
ANDERE KANT, EEN ANDER LAND,
ELDERS.

DIT IS HET PORTRET VAN MIJN VADER ZOALS IK HEM UIT MIJN
GEHEUGEN HEB GETEKEND. HIJ ZIT AAN DE KANT VAN EEN
KANAALTJE, HIJ STOPT ZIJN PIJP MET GRIJZE TABAK, HIJ
KIJKT NAAR MIJ TERWIJL IK DE TOMATEN BEGIET. NET
VOORDAT HIJ MIJN NAAM ROEFT EN OMVALT, DOOD.
TWEDE JAAR LATER, WERD MIJN
DOCHTER GEBOREN.

ALS IK EEN
PAS OVERGA,
DENK IK AAN
HEM.

VOORBIJ DE PAS VOERT DE WEG LANGS EEN RAVIJN. TOEN IK ALS KIND OP DEZE PLAATS LIEP, HIELD MIJN MOEDER MIJN HAND HEEL STEVIG VAST. TOEN IK HIER MET MIJN KINDEREN VOORBIJKWAM, HIELD IK HUN HAND HEEL STEVIG VAST.

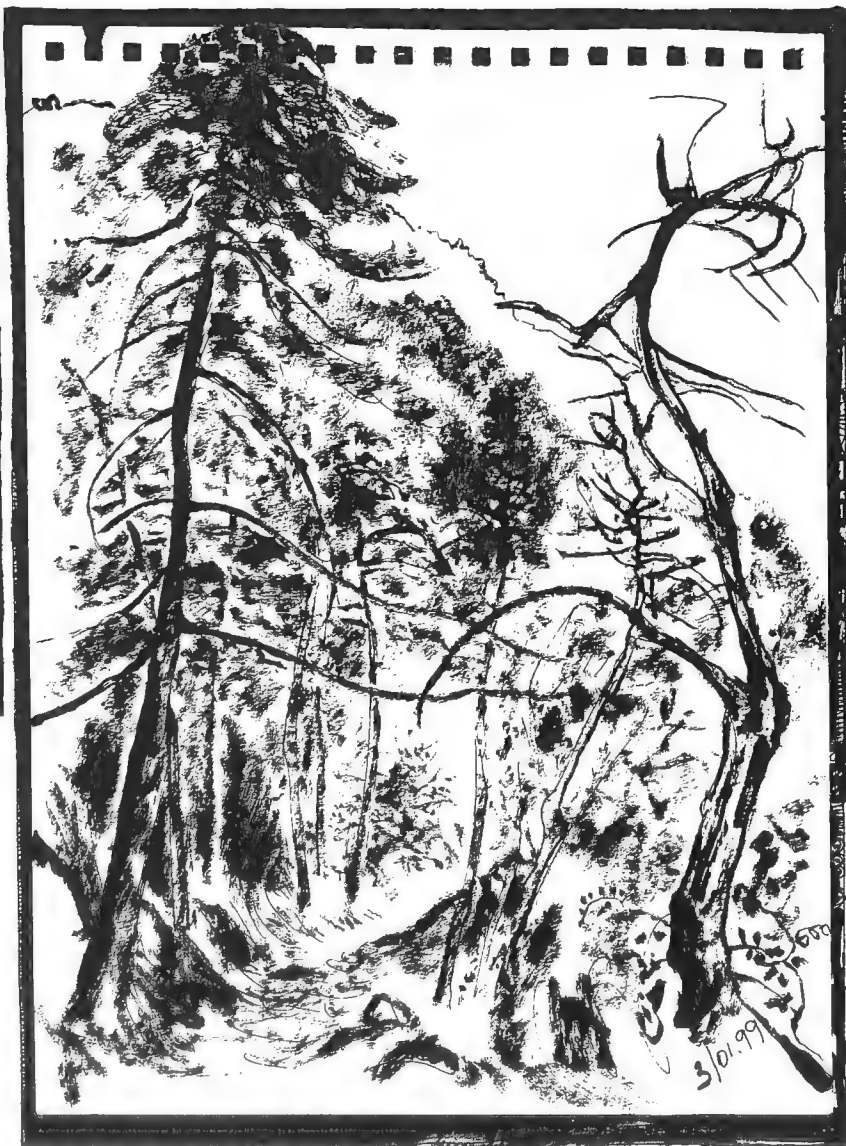

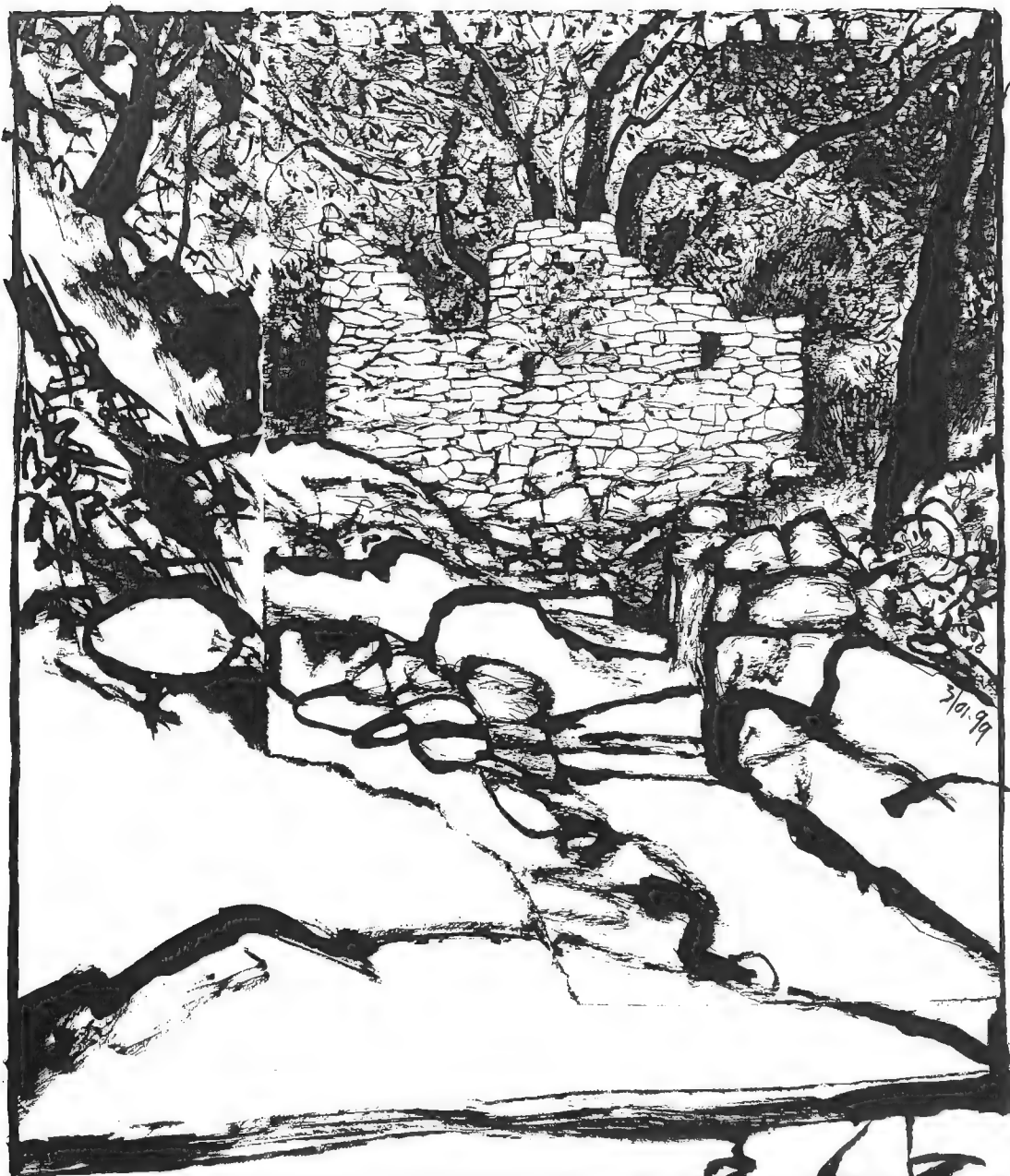

VANOCHTEND, ZONDAG 3/01.99. DE WOLKEN AAN DE HORIZON ZIJN ZO DONKER DAT IK UIT MIJN AUTO BEN GESTAPT OM EVEN OVER HET STRAND TE LOPEM. EEN MEISJE ALLEEN, ERG LANG, MAGER BINA, ZAT OP HAAR REISTASSEN. IK WOU HAAR AANSPREKEN, MAAR DURFDE NIET GOED. ZE BLIJFT VOOR ALTIJD EEN LANG, DROEVIG, MOOI EN STELUG INTELLIGENT MEISJE, DAT AAN ZEE OP HAAR REISTASSEN ZIT.

ALS JE DE OPEENSTAPELING VAN ROTSBLOKKEN IN HET RAVIJN VOORBIJ BENT, BETREED JE EEN TUIN. HET MOET ZO ZIJN, HET KAN NIET ANDERS. ALSOF JE WEER VRIJ MOET KUNNEN ADEMEN.

TOEN IK DIE RUÏNE VOOR HET EERST ZAG, WAS HET NOG EEN HUIS.

VOOR ALTIJD BESTAAT NIET, ALLES IS AAN VERANDERING ONDERHEVIG. EEN DAKPAN WAAIT WEG EN DOOR DE GATEN IN HET INSTORTENDE DAK SLUIPT HEIMWEE NAAR BINNEN.

VOOR DIE RUÏNE SPLITST DE WEG ZICH. DE WEG NAAR HET HUIS VOERT OMHOOG, RECHTSTREEKS NAAR DE KAPEL VAN ST-JEAN. DE ANDERE WEG LOOPT DOOD.

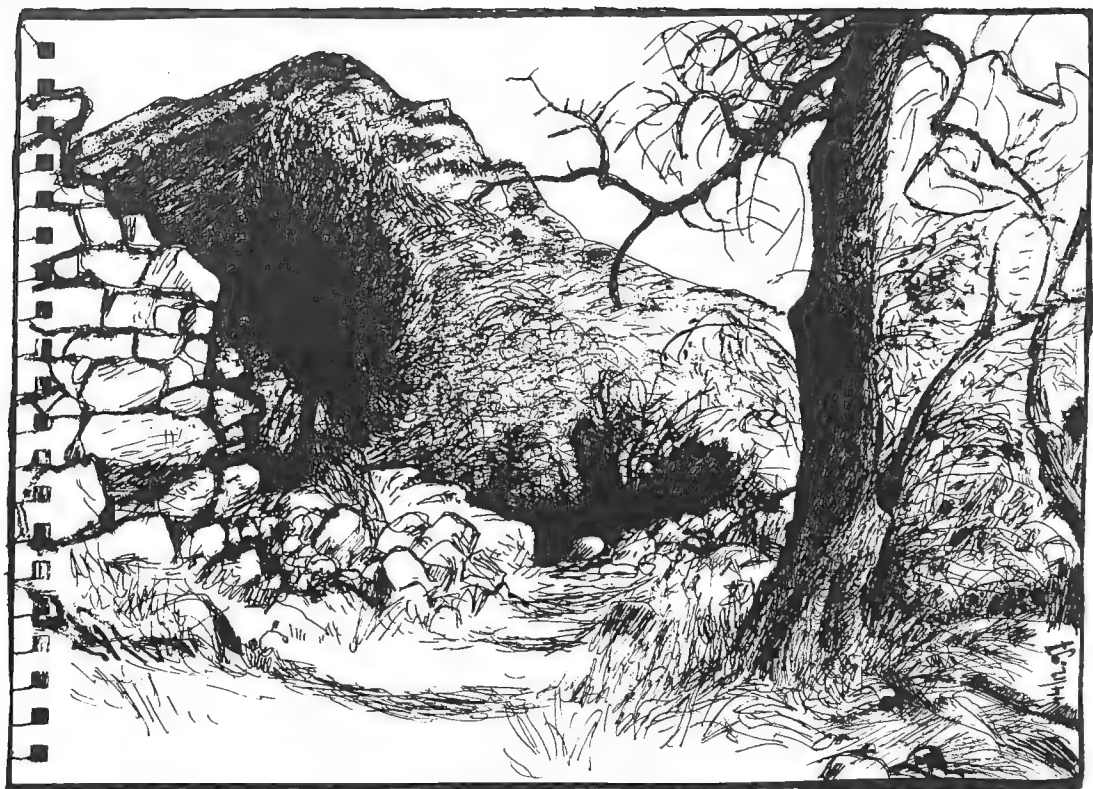
TWEE MINUTEN VERDEROP LOOPT DE
KROMMING IN DE WEG VAST IN HET RIET.
DIT IS DE "FONTEIN VAN SAINT-JEAN".

EEN ROESTIG IJZEREN HEK HOUDT
DE BRON VERBORGEN. ONDER AAN HET
HEK STROOMT HET WATER UIT EEN
LEIDING TEVOORSCHIJN.
HET IS LEKKER FRIS.

3/01
1999

VROEGER ZEIDEN ZE DAT, ALS JE JE OGEN MET DAT WATER WASTE, JE NOOIT BLIND ZOU WORDEN.
VROEGER GELOOFDEN ZE IN MAGIE. IK NADER DIE BRON NOOIT ZONDER ENIGE ANGST EN MET
GROOT ONTZAG. IK VERTRAAG MIJN PAS, IK LUISTER, IK DRINK ZONDER DE FEEËN TE STOREN,
IK LAAT EEN SLANG SCHRIKKEN. IK VERVOLG MIJN WEG.

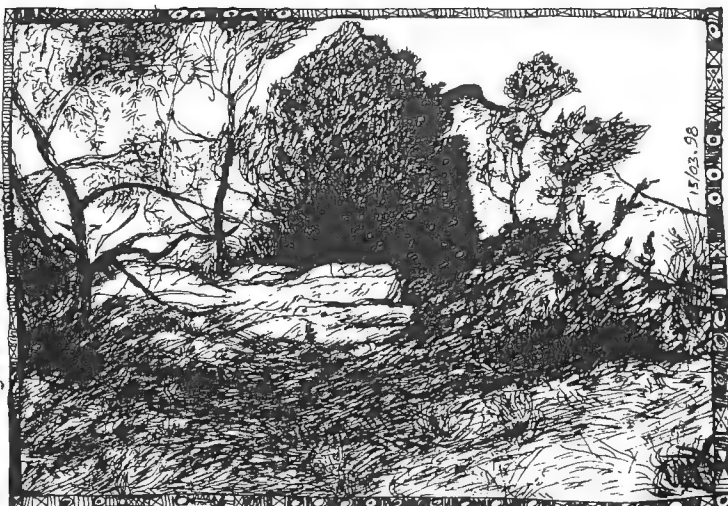

IK LOOP VERDER TOT AAN DE "RUNDERWEI".
ER HEBBEN HIER ARME MENSEN GEWOOND, DE SPOREN ZIJN ER NOG.
DE RESTEN VAN EEN REGENBAK, VAN EEN OVEN, VAN EEN BETEGELD TERRAS.

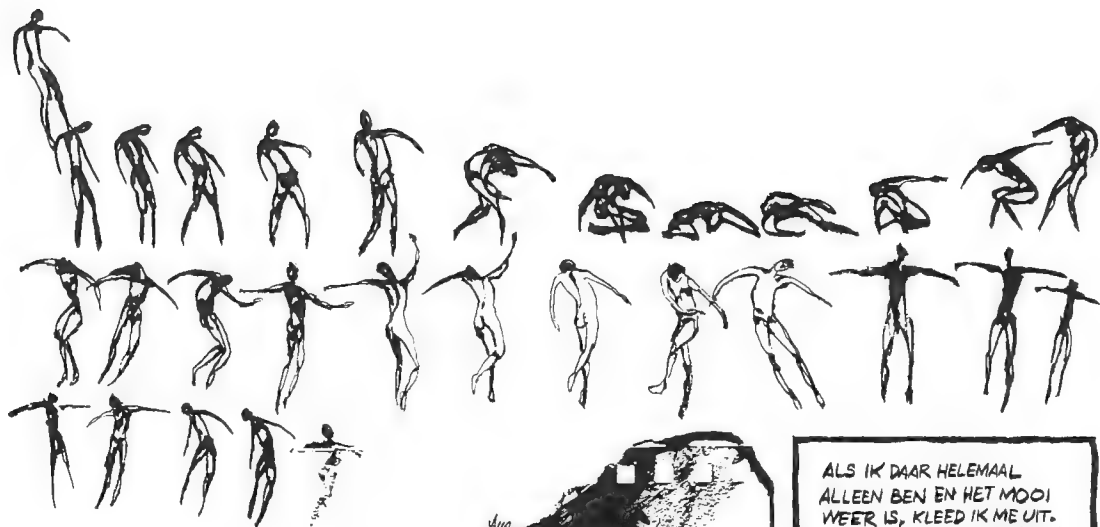
DE "RUNDERWEI" DOET ME DENKEN AAN DE BOEG VAN EEN SCHIP.
EEN ENORM ROERLOOS SCHIP OP VERSTEENDE GOLVEN.
HET IS GEEN WEI VOOR RUNDEREN.

MIJN ECHTE HUIS IS HIER. OP DE
BRUG VAN DAT GROTE SCHIP WAAR
DE GEMZEN LOPEN IS ER EEN
VERGETEN PLEK, WAAR HET NAAR
TIJN EN LAVENDEL RUKT.
IK KEN GEEN MOOIER HUIS.

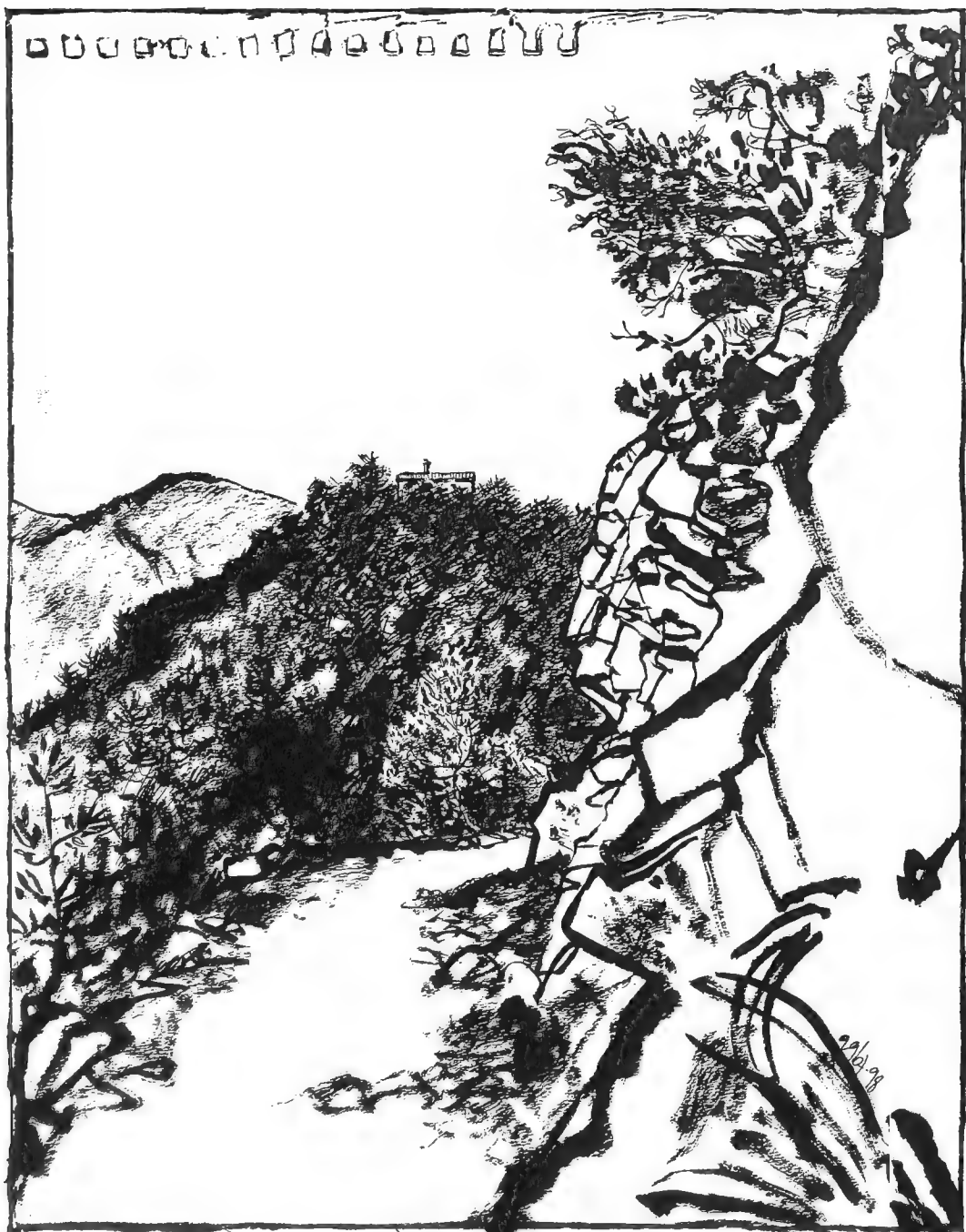

ALS IK DAAR HELEMAAL
ALLEEN BEN EN HET MOOI
WEER IS, KLEED IK ME UIT.
DAT VOELT NOGAL STOM,
IN HET BEGIN.
IK HOOR HET BREKEN
VAN EEN TAK, HET GELUID
VAN DE WIND IN DE DENNEN,
EEN VOGEL, EEN WESP,
EEN HOMMEL.
IK HOOR MUZIEK, IK DANS.
ZO WORD IK SOMS,
NA EEN POOS,
EEN GEWELDIG
DIRIGENT.

DAARNA LOOP IK WEER
RICHTING SAINT-JEAN.

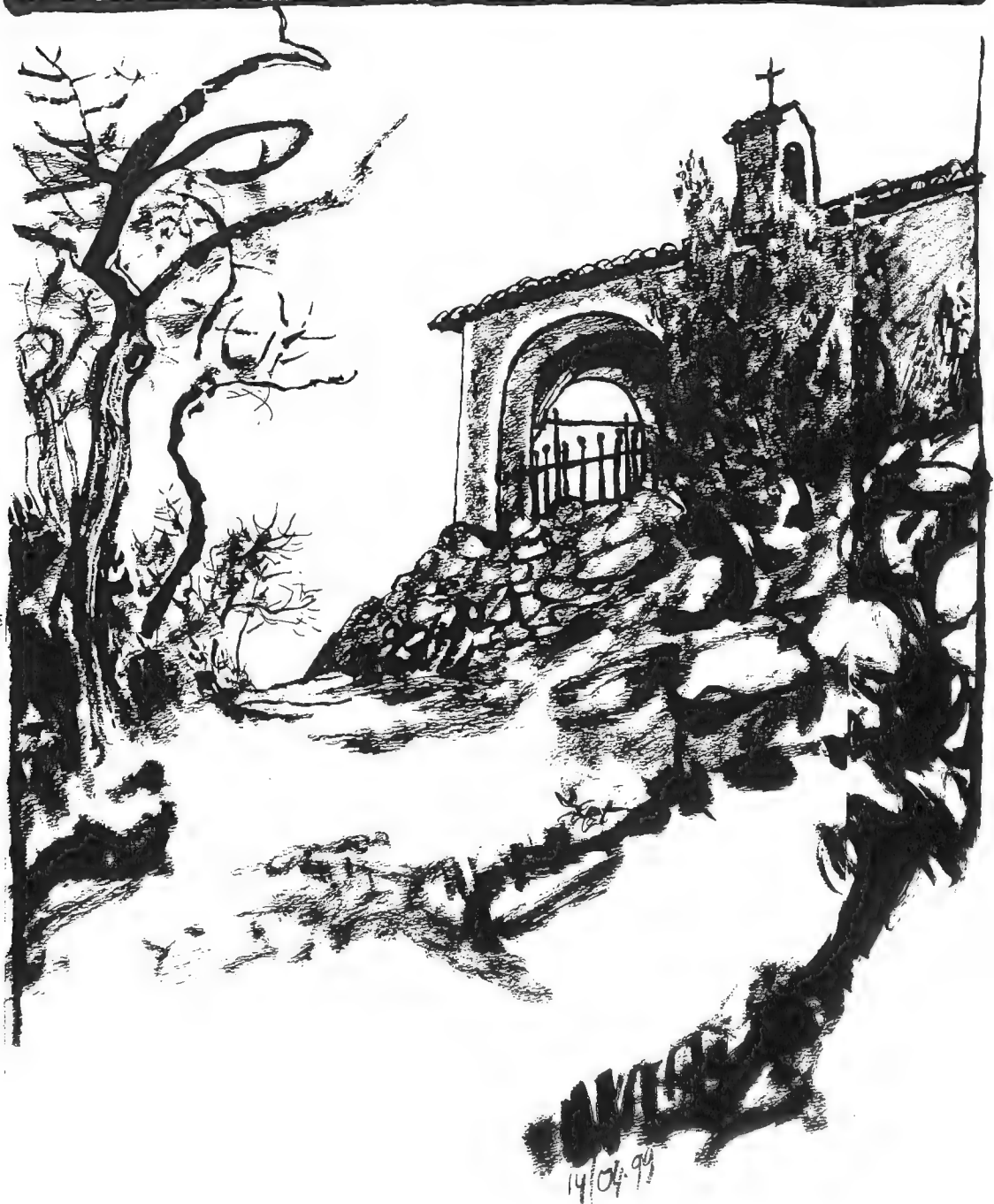

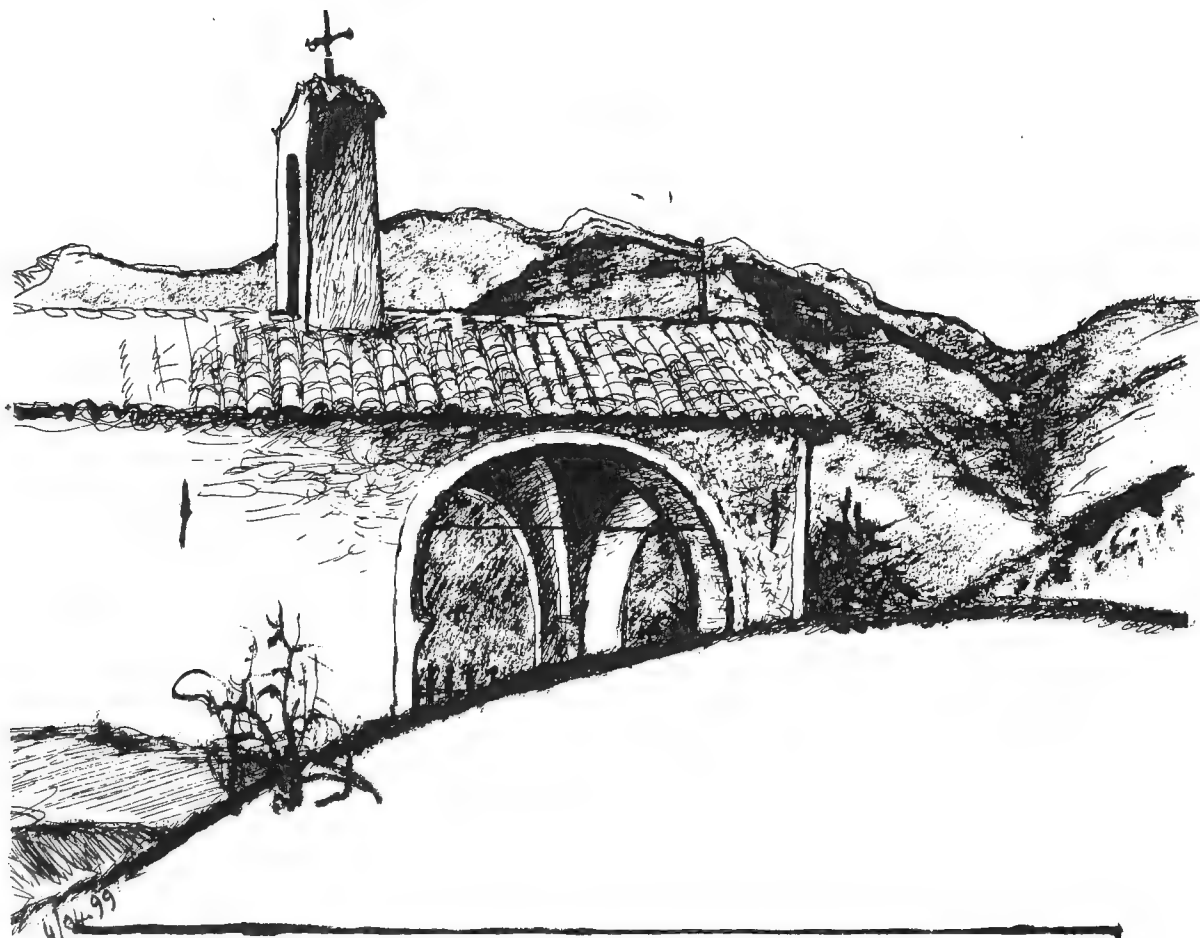
IN EEN BOCHT KOMT DE KAPEL TEVOORSCHIJN.
TOEN VILLARS NOG GEEN VILLARS HEETTE LAG
HET DAARBOVEN. JE VINDT ER ENKEL NOG DE
GEESTEN VAN DE STRAATJES. HELEMAAL
ALLEEN BEN JE ER NOOIT, ER DWALEN NOG
VERGETEN HERINNERINGEN ROND.

OP 24 JUNI KOMEN DE INWONERS VAN VILLARS HIER OP BEDEVAART. ALS KIND KWAM IK HIER MET MIJN BROER EN MIJN MOEDER. DE MOEDERS NAMEN FARCIS MEE, TAARTEN EN BANANEN. EERST WAS ER EEN MIS EN DAARNA MOEST JE DE PASTOOR VOLGEN EN VIER MANNEN DIE HET BEELD VAN SAINT-JEAN DROEGEN. ER WERDEN GEZANGEN AANGEHEVEN IN DE STRAATJES VAN HET DORP DAT NU NIET MEER BESTAAT, DE ZIELEN VAN DE OVERLEDENEN ZONGEN MET ONS MEE. LATERS ATEN WE DE FARCIS, DE TAARTEN EN DE BANANEN, DE MANNEN DRONKEN.

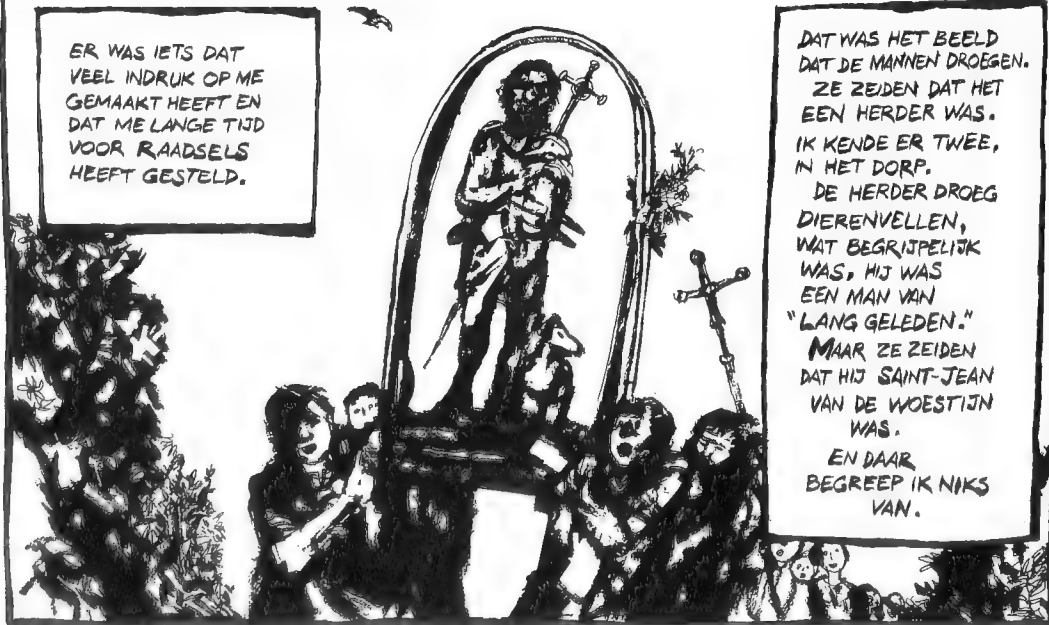
'S AVONDS WERD ER EEN GROOT VUUR ONSTOKEN. DE VROUWEN ZONGEN WEER.

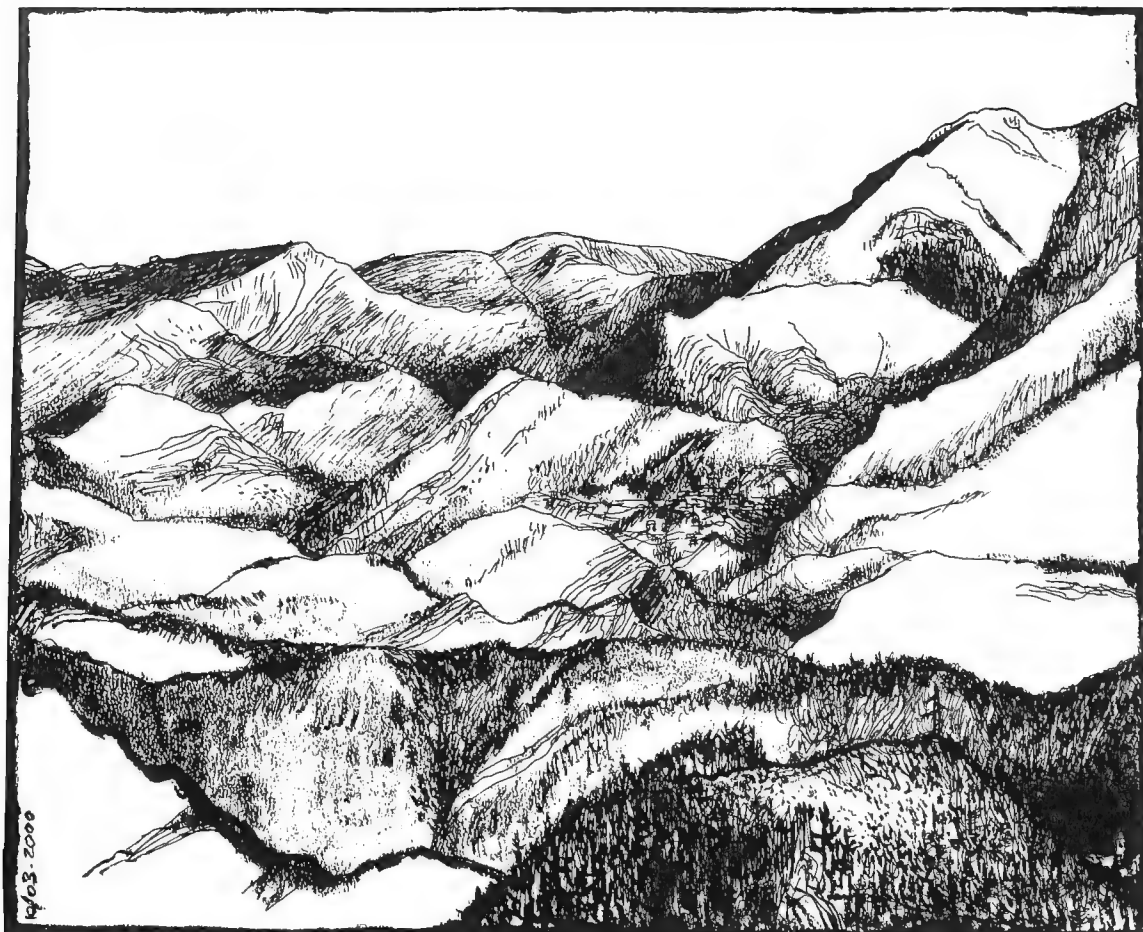

ER WAS IETS DAT
VEEL INDRUK OP ME
GEMAAKT HEEFT EN
DAT ME LANGE TIJD
VOOR RAADSELS
HEEFT GESTELD.

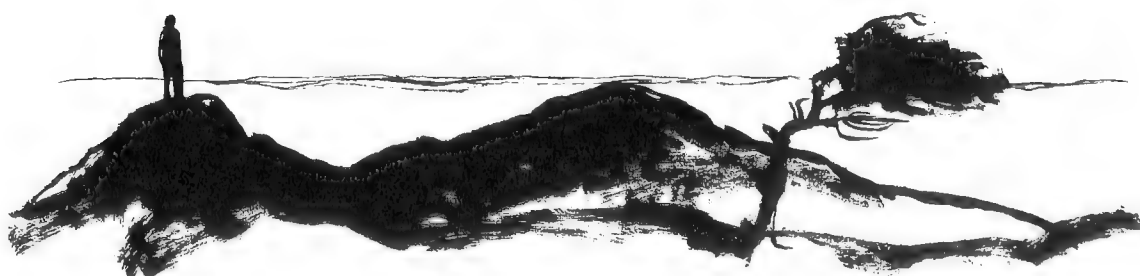
DAT WAS HET BEELD
DAT DE MANNEN DROEGEN.
ZE ZEIDEN DAT HET
EEN HERDER WAS.
IK KENDE ER TWEE,
IN HET DORP.
DE HERDER DROEG
DIERENVELLEN,
WAT BEGRIPPELIJK
WAS, HIJ WAS
EEN MAN VAN
"LANG GELEDEN."
MAAR ZE ZEIDEN
DAT HIJ SAINT-JEAN
VAN DE WOESTIJN
WAS.
EN DAAR
BEGREEP IK NIKS
VAN.

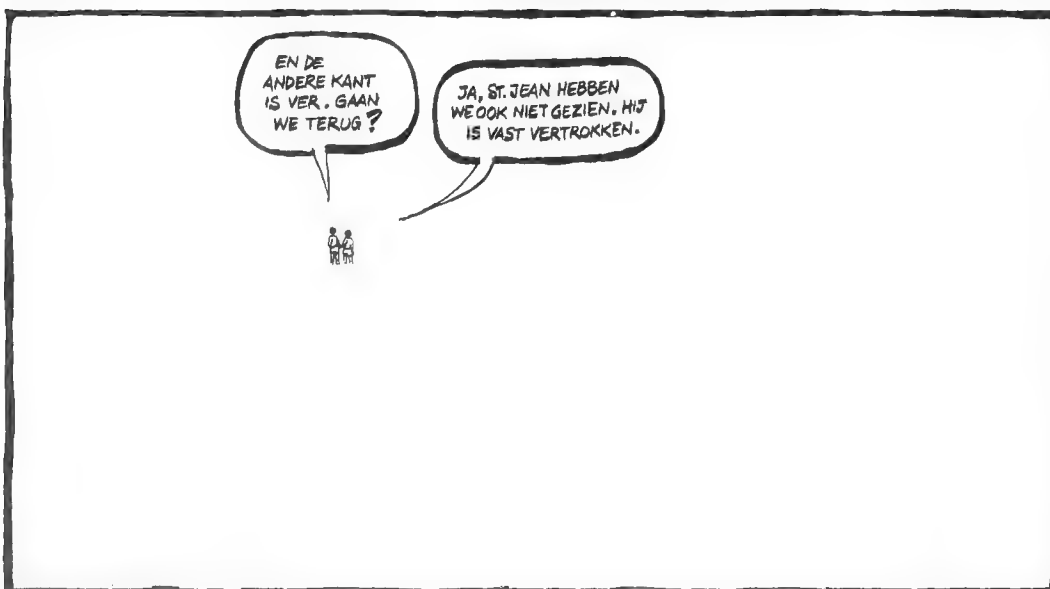

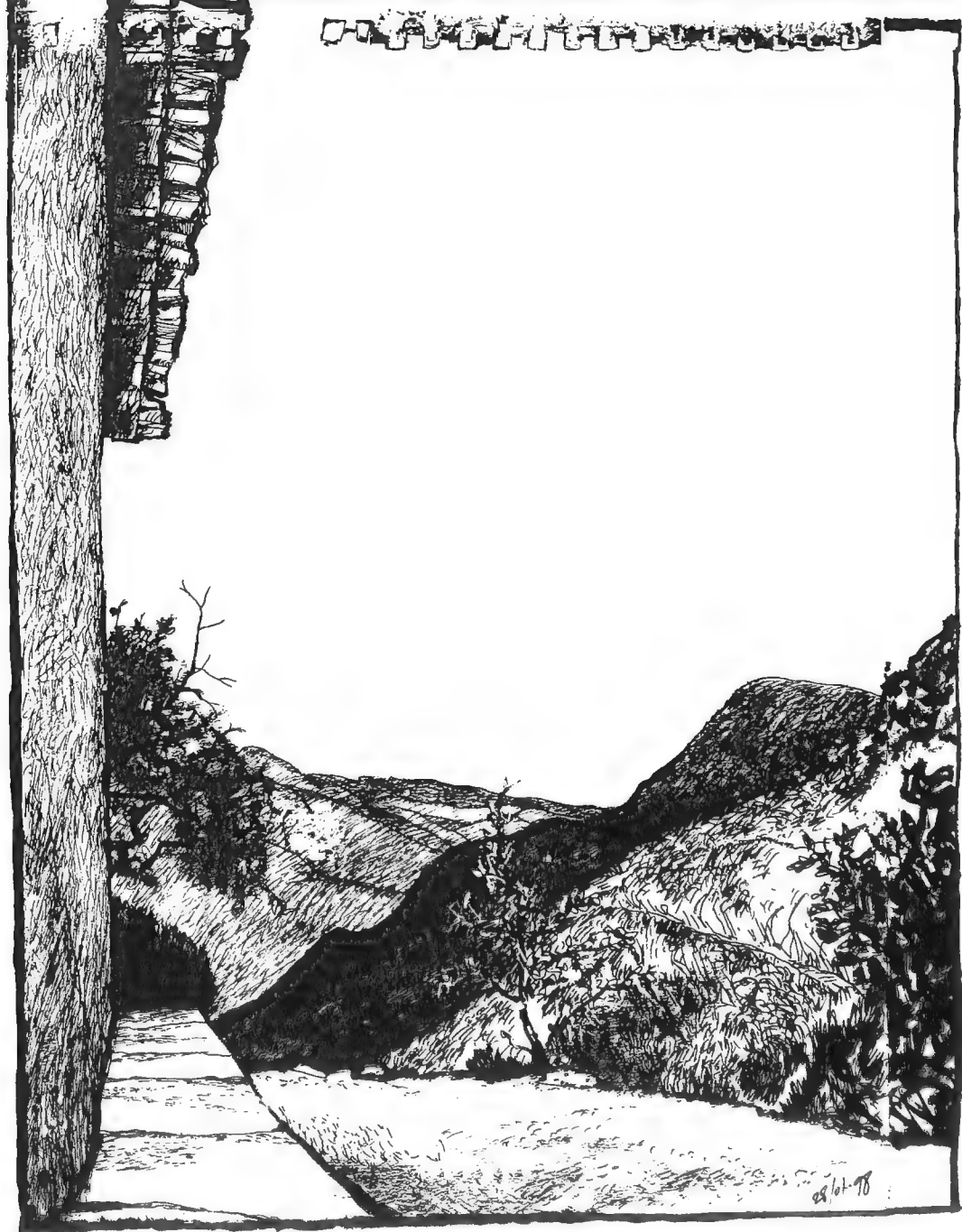
DAT BEGREEP IK NIET, OMDAT DIE MAN, DIE HEILIGE, ZONDER TWIJFEL EEN KIND VAN DE STREEK MOET ZIJN GEWEEST ALS HIJ ZO GELIEFD WAS, ER WERDEN DINGEN GEZONGEN ALS: "GROTE SAINT-JEAN, AANVAARD ALSTUBLIEFT ONZE HOOP ONZE REDDING..." ZE ZEIDEN DAT HIJ DE PATROONHEILIGE VAN ONZE PAROCHIE WAS EN HIJ HAD DEZELFDE VOORNAAM ALS MIJN VADER. MAAR HIJ KWAM UIT DE WOESTIJN. WELKE WOESTIJN? VOOR MIJ WAS EEN WOESTIJN PLAT, EEN ZANDSTRAND ZONDER ZEE. EN VANAF DE KAPEL WAS NERGENS IN DE VERRE OMTREK EEN WOESTIJN TE BEKENNEN. DE GROTE MENSEN HIELDEN DUS IETS VOOR ME VERBORGEN.

NU WEET IK WAT MEER OVER SIJEAN EN WOESTIJNEN, MAAR IK HEB NOG STEEDS HET GEVOEL DAT ER IETS VOOR ME VERBORGEN WORDT GEHOUDEN.

AAN DE NOORDKANT VAN DE KAPEL STAAT EEN STENEN BANK. IN DE ZOMER KUN JE DAAR HEERLIJK ZITTEN. EEN PLEK DIE DE GEDACHTE AAN VREDE OPROEPT. MAAR HOE VORM JE JE EEN VOORSTELLING VAN VREDE? DIE BLAUWE BERGKAM OP DE ACHTERGROND, IN HET WESTEN, DAT ZIJN DE ALPEN VAN DE HAUTE PROVENCE, DE BERGENGTEN VAN DE VERDON. TROTS EN WEERBARSTIG, HET LAND VAN GIONO, IK HEB NOG NOOIT EEN BOEK VAN GIONO GELEZEN. OP EEN DAG GA IK OP DIE STENEN BANK EEN BOEK VAN HEM LEZEN.

9/09 98 16 u.
carole poging

OP EEN MIDDAG
IN SEPTEMBER
HEB IK DIVERSE
TEKENINGEN GEMAAKT
VAN DAT WEIDSE
BERGLANDSCHAP.
STAAND, EN OP HET EIND
HAD IK PIJN IN MIJN
RUG.

9.09.98 16030

9/09.98. 17010

9/09.98. 17030

9/09.98. 180

ZO, WE
ZIJN ER.

ACHTER DE KAPEL LOOPT DE WEG NOG
ZO'N HONDERD METER DOOR VOORDAT
HID DE TOP VAN DE HELLING BEREIKT.
ALS JE EENMAAL BIJ DE KAPEL BENT
MOËT JE WEL NAAR BOVEN.

IK BEN GENEIGD TE SCHRIJVEN DAT DAT
MENSELIJK IS, MAAR DIEREN KLIMMEN
ER OOK NAARTOE.

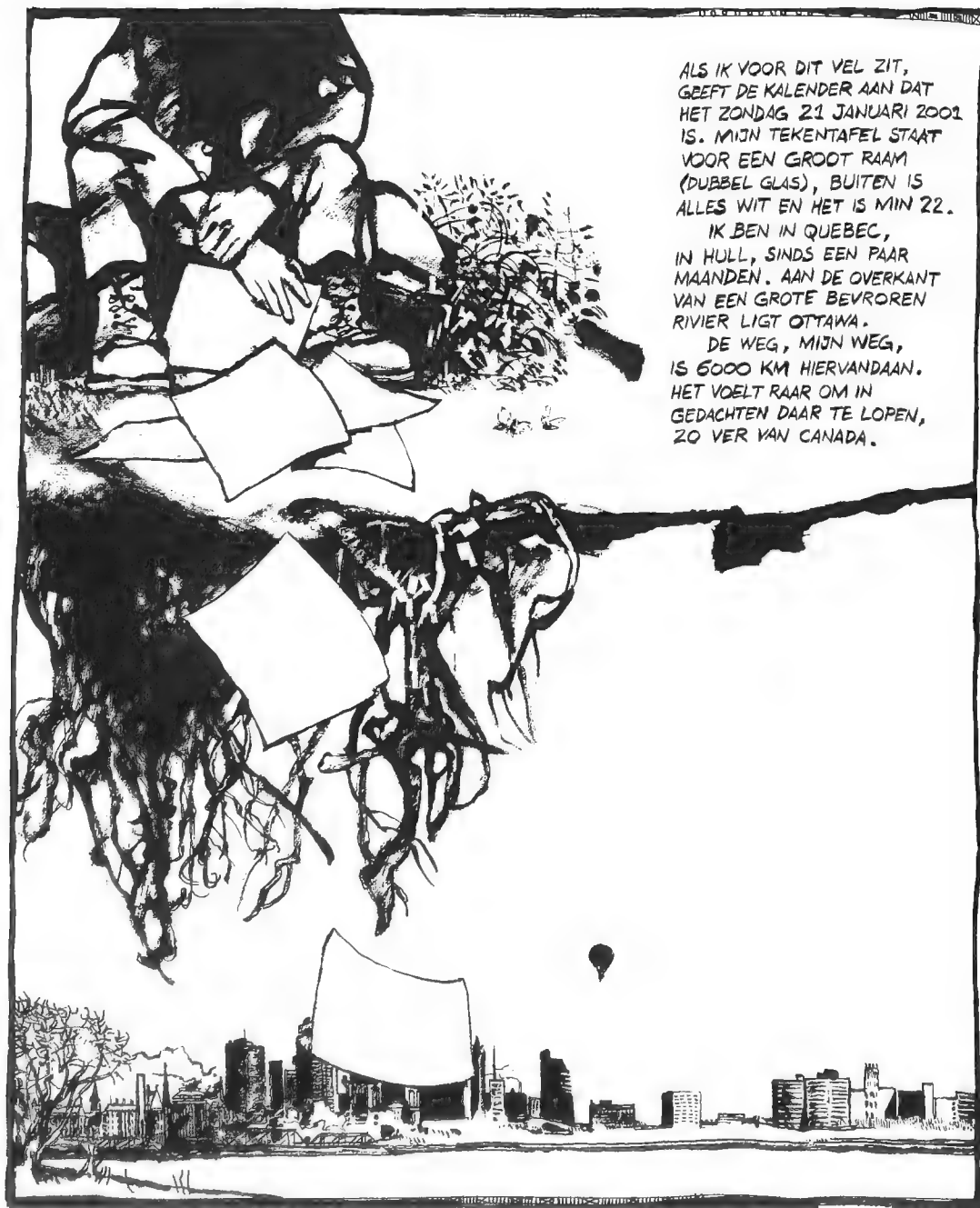
BOVENOP STAAT EEN GROOT KRUIS, GEMAAKT VAN BLOKKEN
STEEN EN GEWAPEND BETON. ERG LELIJK. HET IS VLAK NA
DE TWEEDE WERELDOORLOG GEMAAKT. NA EEN OORLOG
MAKEN ZE VAAK LELIJKE DINGEN.

VOÛR DIE TIJD STOND ER EEN HOUTEN KRUIS, KLEINER,
MINDER OPZICHTIG. ALLEEN HET GAT WAAR HET STOND
IS NOG HERKENBAAR.

DAT GAT VIND IK WÊL MOOI.

WAAROM RICHT DE MIENS OP DE HOOGSTE
TOP MONUMENTEN OP TER MEERDERE EER
EN GLORIE VAN DOOD EN SCHULD? WAAROM ?

ALS IK VOOR DIT VEL ZIT,
GEEFT DE KALENDER AAN DAT
HET ZONDAG 21 JANUARI 2001
IS. MIJN TEKENTAFEL STAAT
VOOR EEN GROOT RAAM
(DUBBEL GLAS), BUITEN IS
ALLES WIT EN HET IS MIN 22.

IK BEN IN QUEBEC,
IN HULL, SINDS EEN PAAR
MAANDEN. AAN DE OVERKANT
VAN EEN GROTE BEVROREN
RIVIER LIGT OTTAWA.

DE WEG, MIJN WEG,
IS 6000 KM HIERVANDAAN.
HET VOELT RAAR OM IN
GEDACHTEN DAAR TE LOPEN,
ZO VER VAN CANADA.

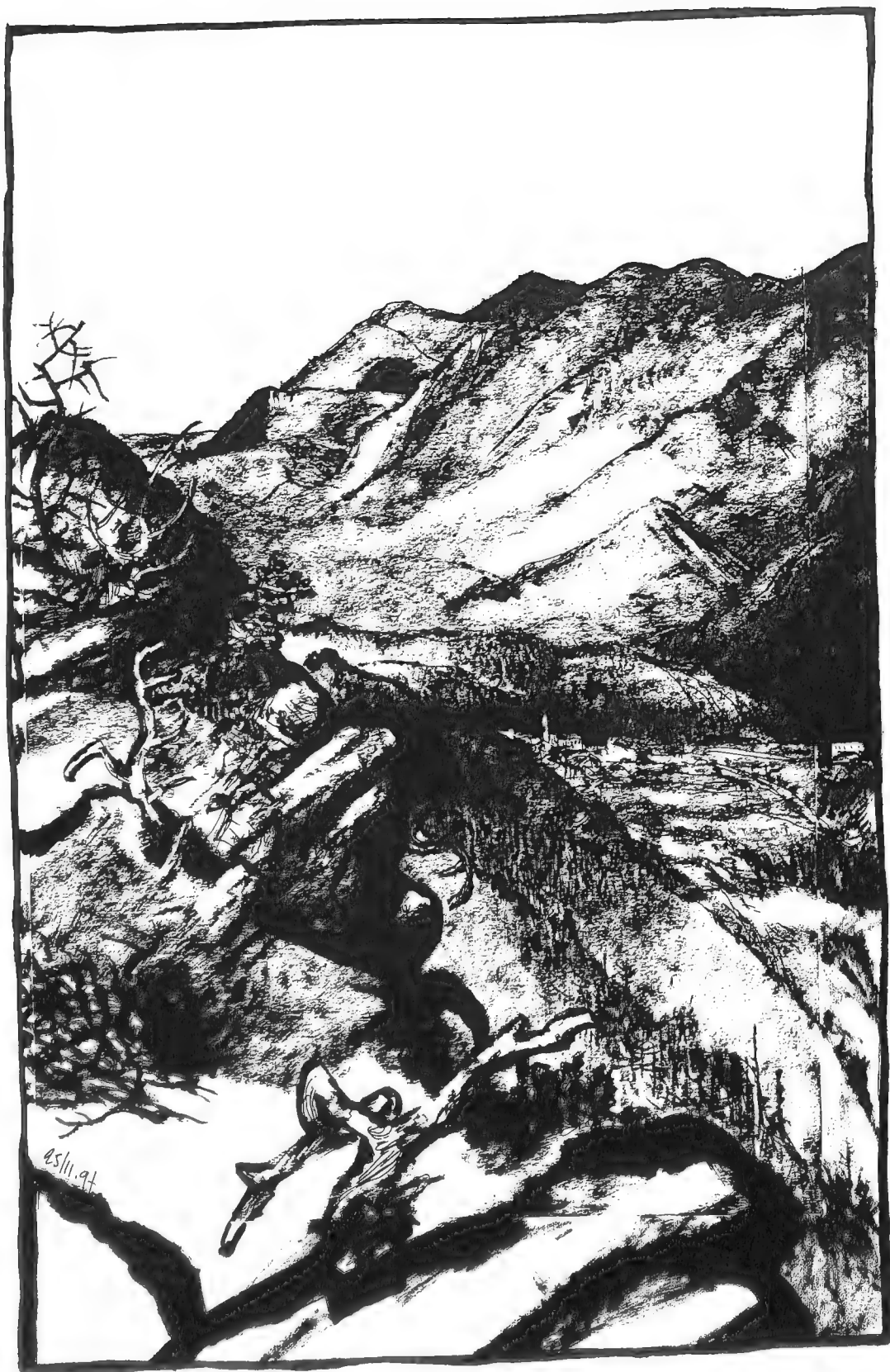

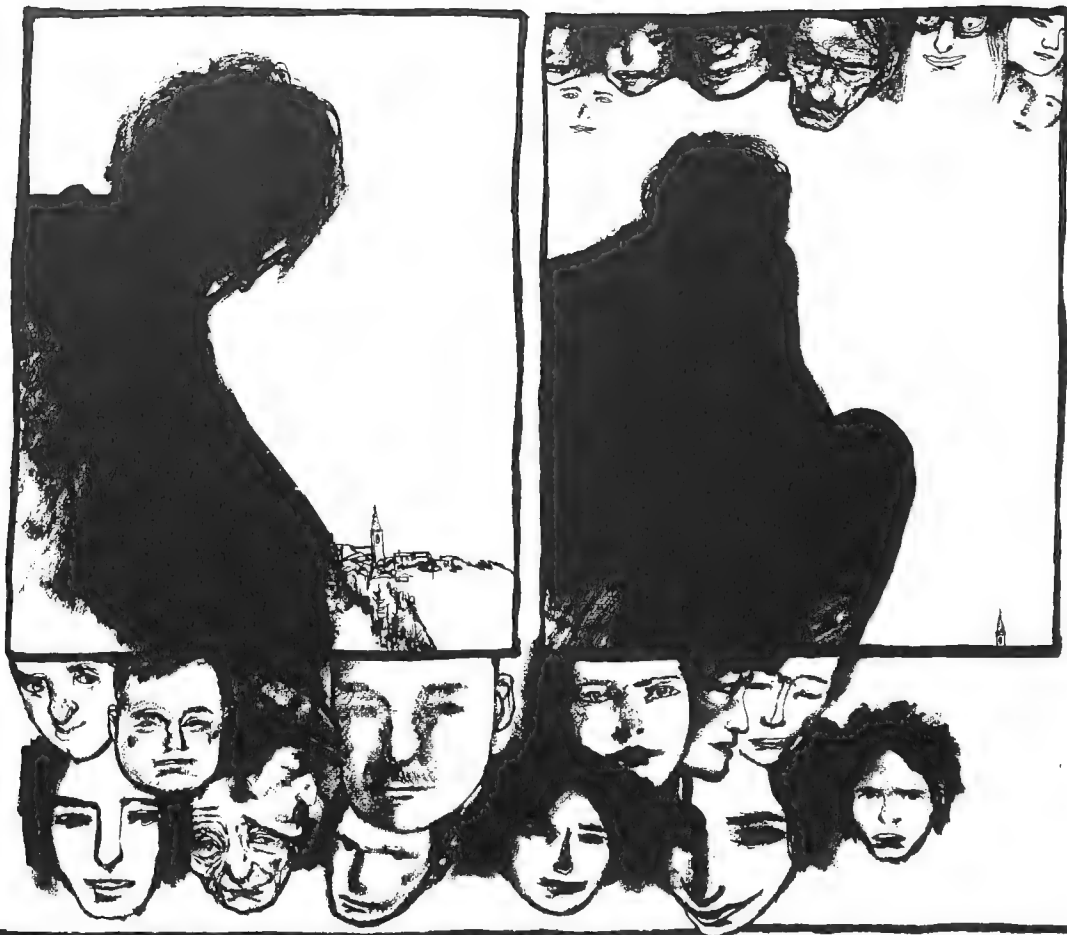
14/11/99

ACHTER HET KRUIS LOOPT DE BERG NOG IETS DOOR, EEN VOORUITSTEKEND STUK. EEN PAAR INGEZAKTE TREDEN LEIDEN NAAR DE ALLERHOOGSTE TOP. ER GROEIT UITSLUITEND VAN DAT KORTE GRAS DAT JE HOOG IN DE BERGEN AANTREFT. DAAR LOOP IK HEEN, IK GA LIGGEN, OVERAL ZIE IK LUCHT. AF EN TOE DOORKRUIST EEN VLIEGTUIG DE LUCHT, ALS EEN SCHIP, HET LAAT EEN MINUUT LANG TWEE WITTE STREPEN ACHTER DIE LANGZAAM OPLOSSEN. TOEN MIJN VADER GEBOREN WERD, BESTONDEN ER NOG GEEN VLIEGTUIGEN.

OP EEN DAG IN APRIL 1999 LAG IK HIER EN ZAG IK ZES B-52'S VAN DE NAVO OVERVLIEGEN, OP WEG NAAR EEN PLEK ERGENS BOVEN EX-JOEGOSLAVIË OM BOMMEN AF TE GOOIEN. IK HAAETTE ZE.

TOEN IK TWEE JAAR WAS, DOORKRUISTEN "VLIEGENDE FORTEN" DEZEELFDE HEMEL IN DEZEELFDE RICHTING, ZE KWAMEN UIT AMERIKA OM ONS TE REDDEN. HET WAREN ER DUIZENDEN, ZE VLOGEN NAAR ITALIË, ALSOF ER DUIZENDEN KRUISEN OP EEN GROOT BLAUW VEL WAREN GETEKEND. DE LUCHT TRILDE, EEN TRILLING DIE UIT HET ONEINDIGE LEEK TE KOMEN. ZO LANG ZE VOORBIJKWAMEN HULDE IK, IK DRUKTE MIJN HANDEN TEGEN MIJN HOOFD, IK BALDE MIJN VUISTEN, MIJN HAAR NOG TUSSEN MIJN VINGERS GEKLEMD. HET IS DE ENIGE HERINNERING DIE IK HEB VAN TOEN IK TWEE WAS.

TOEN IK ZESTIEN WAS DROOMDE IK ERVAN OM OOIT EEN BOEK TE SCHRIJVEN OVER MIJN VRIENDEN, MIJN OUDERS, VILLARS. DAT IS OOK GEBEURD TOEN EEN UITGEVER MIJ PAPIER LIET VOLKALKEN. IN MIJN ARROGANTIE WAS IK VASTBESLOTEN OM TE SCHRIJVEN UIT NAAM VAN DE INWONERS VAN MIJN DORP DIE, ZOALS MIJN MOEDER, HET NIET KONDEN OF NIET WILDEN.

HEEL LANG LEIDDE HUN MUZIEK MIJN PENSEEL. NU KAN IK HUN LIEDJES NIET MEER ZO GOED HOREN. IK ZOEK ELDERS ANDERE DROMEN, ANDERE TONEN. MAAR TIJDENS HET ZOEKEN BEN IK BANG DAT IK HET GELUID VAN DE KLOKKEN VAN HET OUDE KERKJE OP HET DORPSPLEIN BENEDEN ZAL VERGETEN.

IK BEN BANG DOOF TE WORDEN.

TIJDENS HET ZOEKEN VERSLIND IK
MET EEN ONOPHOUDELIJKE HONGER,
IK WORD EEN MONSTER.

EN OP DE
HOOGSTE BERGTOP SCHREEUW
IK MIJN MONSTERLIJKHEID UIT.
DAARNA GA IK WEER NAAR
BENEDEN.

TIJDENS DE AFDALING KIJK IK NOG EENS OM NAAR DE KAPEL EN SNEL DAARNA BEREIK IK DE SCHAAPSKOOI. DIE RAAKT HAAR PANNEN KWIJT, DUS IS ZE BINNENKORT EEN BOUWVAL. IK BLIJF EVEN VOOR HET ZWARTE GAT VAN DE DEUROPENING STAAN. UIT HET DONKER HOOR IK EEN STILLE ROEP UIT MIJN JEUGD.

IK LUISTER. DAN SLA IK LINKSAF OM HELEMAAL ROND TE LOFEN.

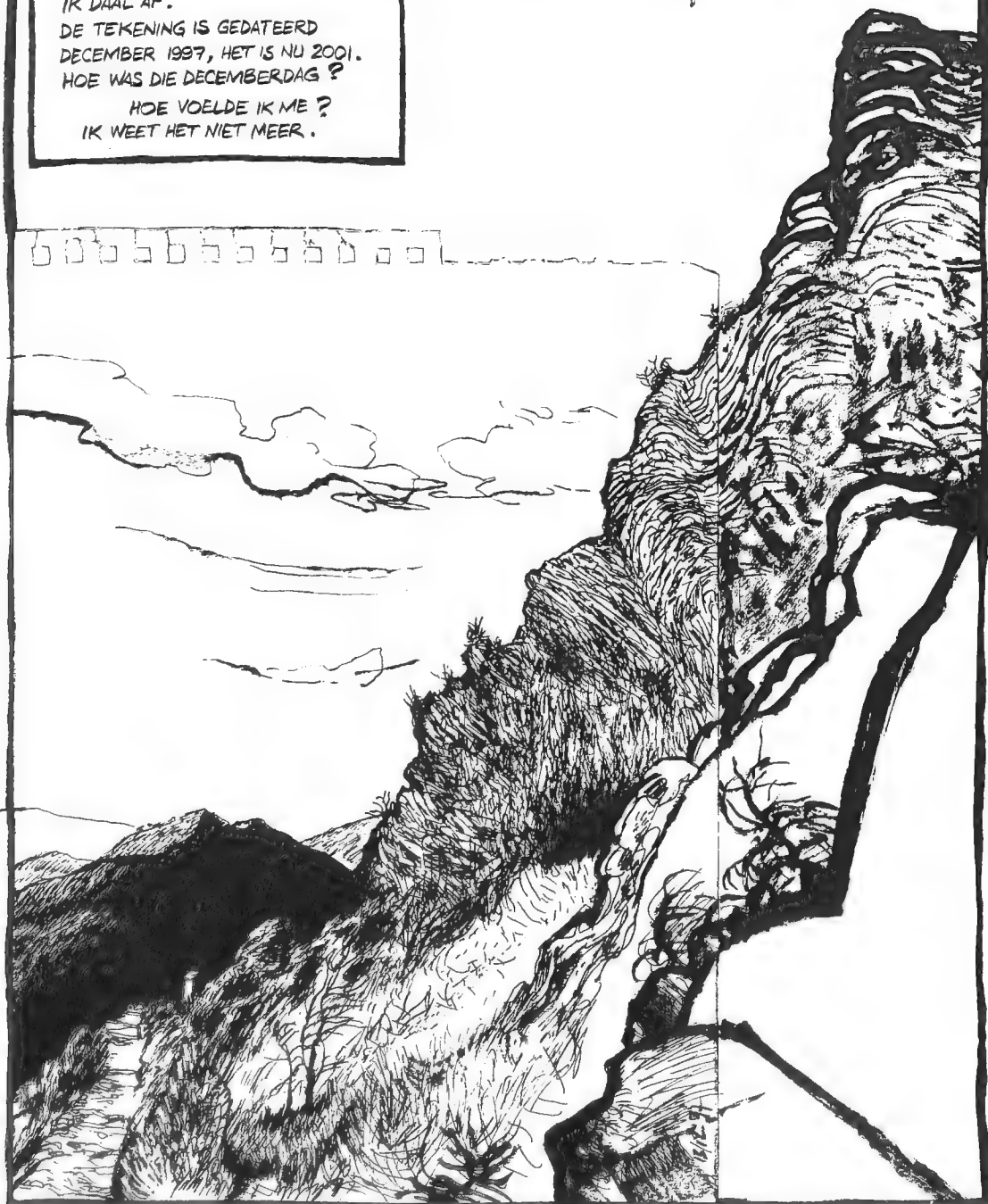
*in deze
schaapskooi
heb ik ooit
om een hond
gehuild.**

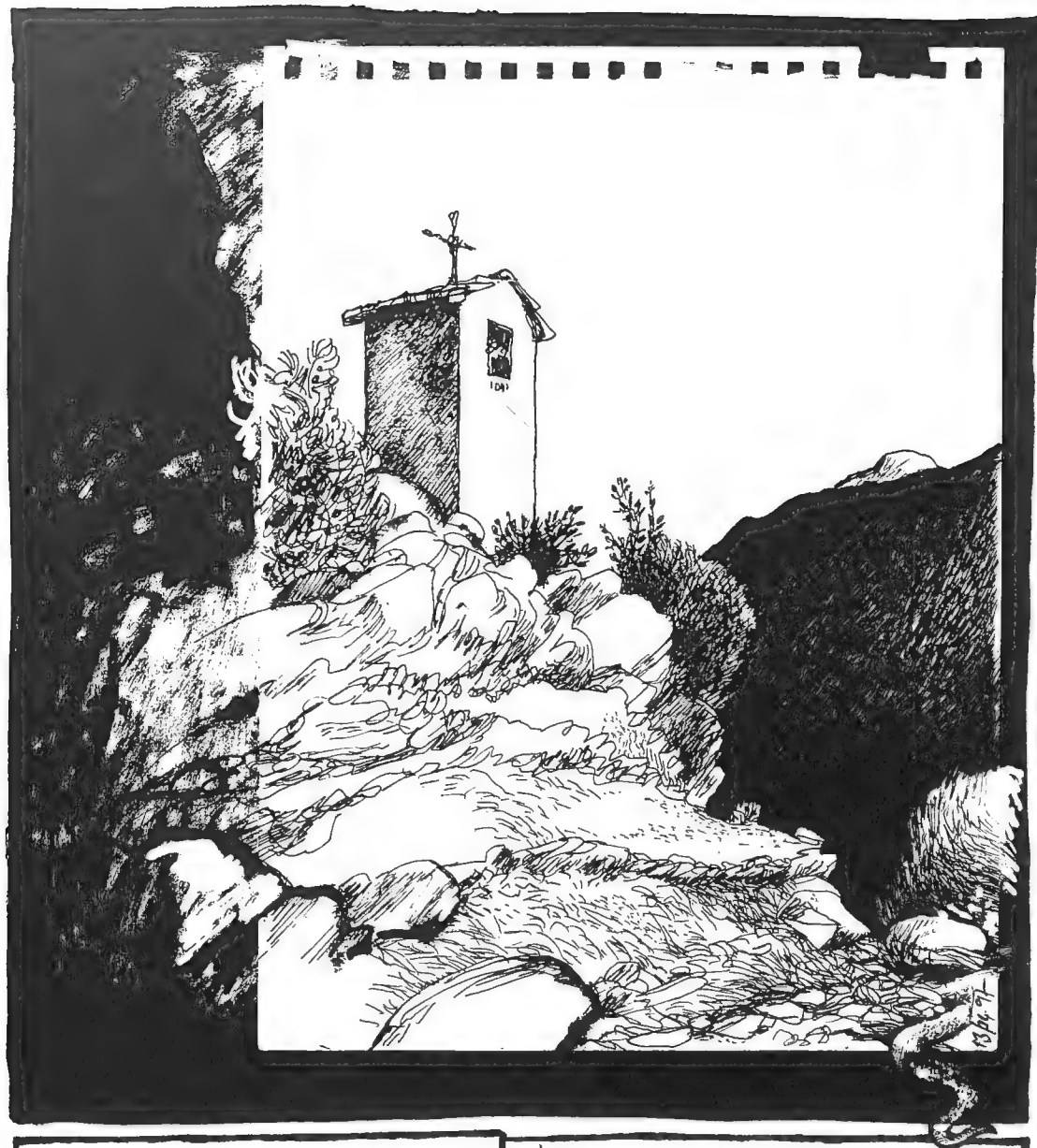

* zie "klein zelfportret" en "Joanne"

IK DAAL AF.
DE TEKENING IS GEDATEERD
DECEMBER 1997, HET IS NU 2001.
HOE WAS DIE DECEMBERDAG ?
HOE VOELDE IK ME ?
IK WEET HET NIET MEER .

IK ZAG DE SLANG PAS TOEN ZE BEWOOG.
ZE LAG ER MISSCHIEN AL HEEL LANG.

LANGZAAM KROOP ZE IN EEN
SPEET IN DE GROND.

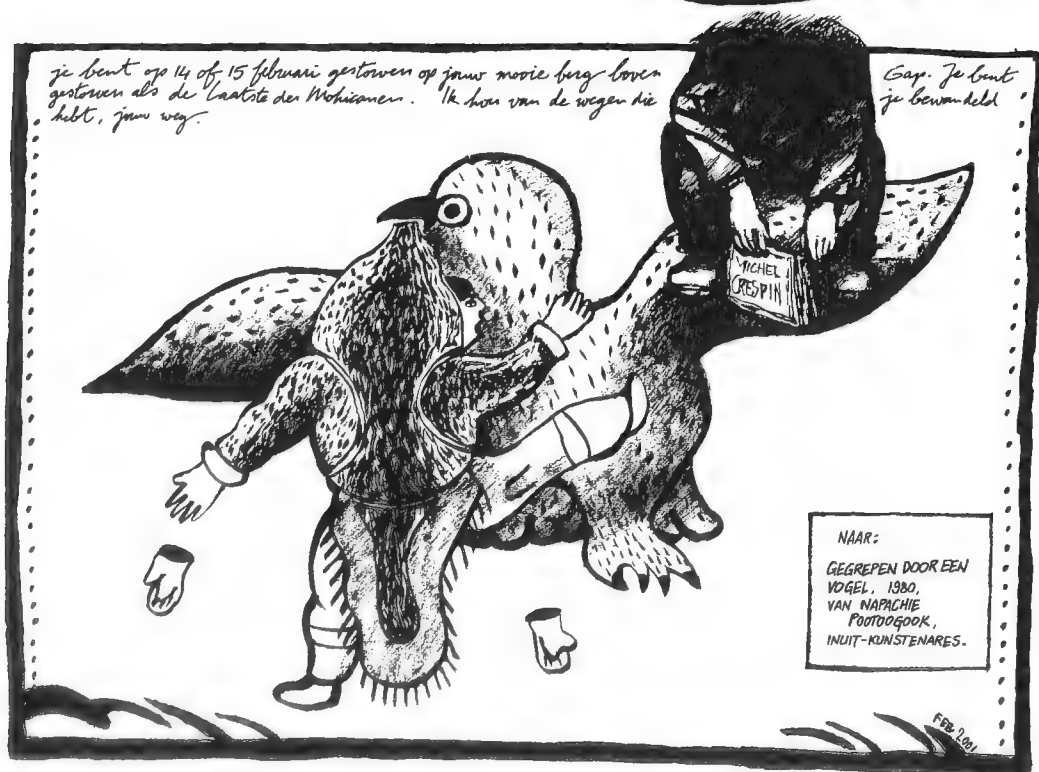
EEN REUSACHTIGE SLANG, DACHT IK,
NET ZO LANG ALS DIE WEG VAN MIJ.

DE WEG DIE EEN CIRKEL BESCHREEF,
ZIJN KOP NU ACHTER MIJN RUG.

IK KEERDE ME OM.

MICHEL!
VERDOMME!
SHIT!

VAAK REN IK OVER DE WEG, EN HET RENNEN
WORDT EEN SPEL ALS IK OMLAAGGA.

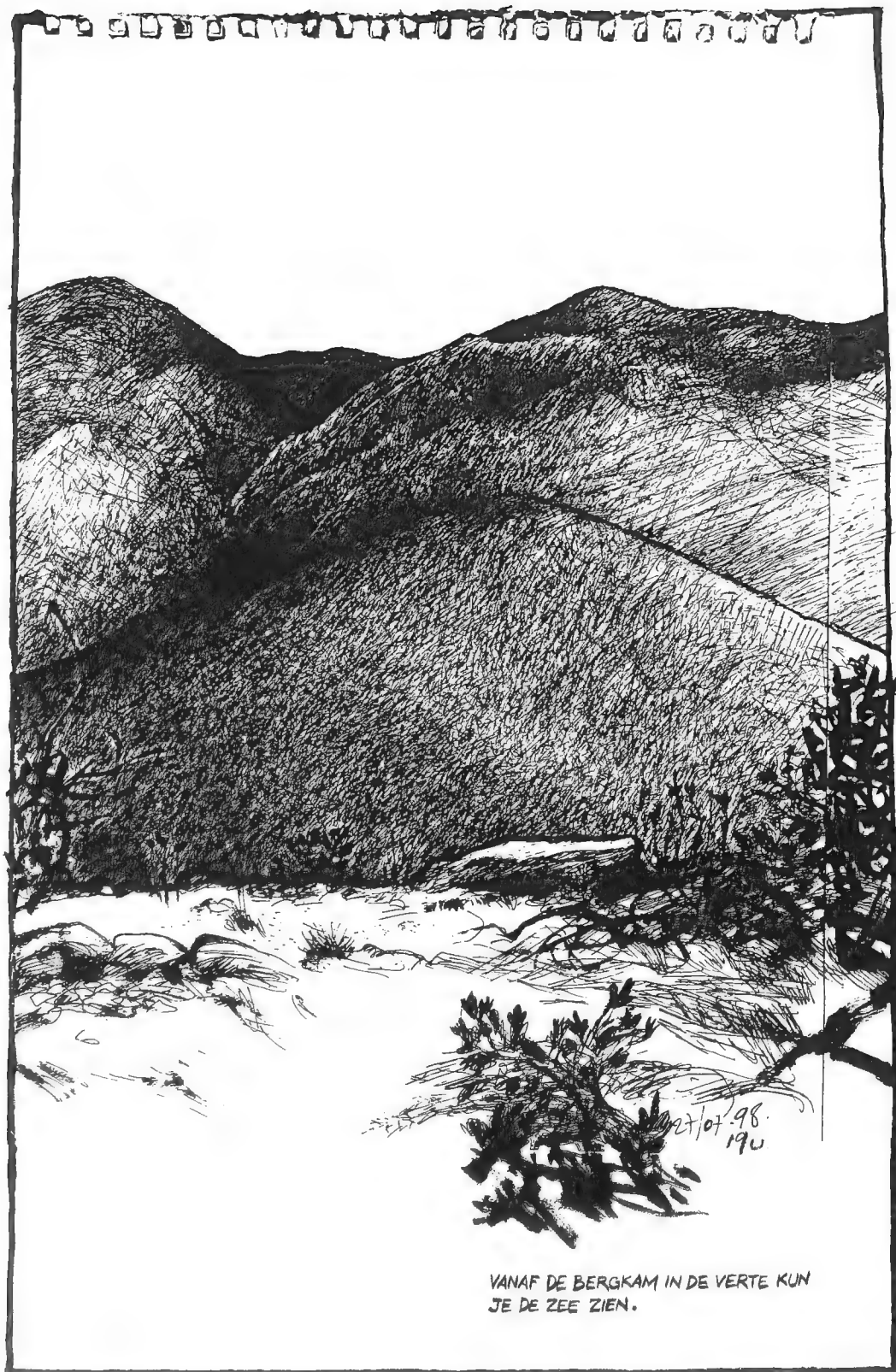
DAN MAG IK MIJN VOETEN ALLEEN NEERZETTEN OP
DINGEN DIE ERBOVENUIT STEKEN: WORTELS, ROTSEN, PUIN.

HET LEVEN ALS LOPEN, RENNEN, EEN ROUTE, EEN
WEG. IK HEB HET AL VAAK GESCHREVEN, GETEKEND.
EN ALTIJD, ALS HET DOEL BEREIKT IS, VALT
ER EEN SCHOT EN ONTPLOFT HET HOOFD VAN HET
PERSONAGE, HIJ VALT OP DE GROND.
EINDE.

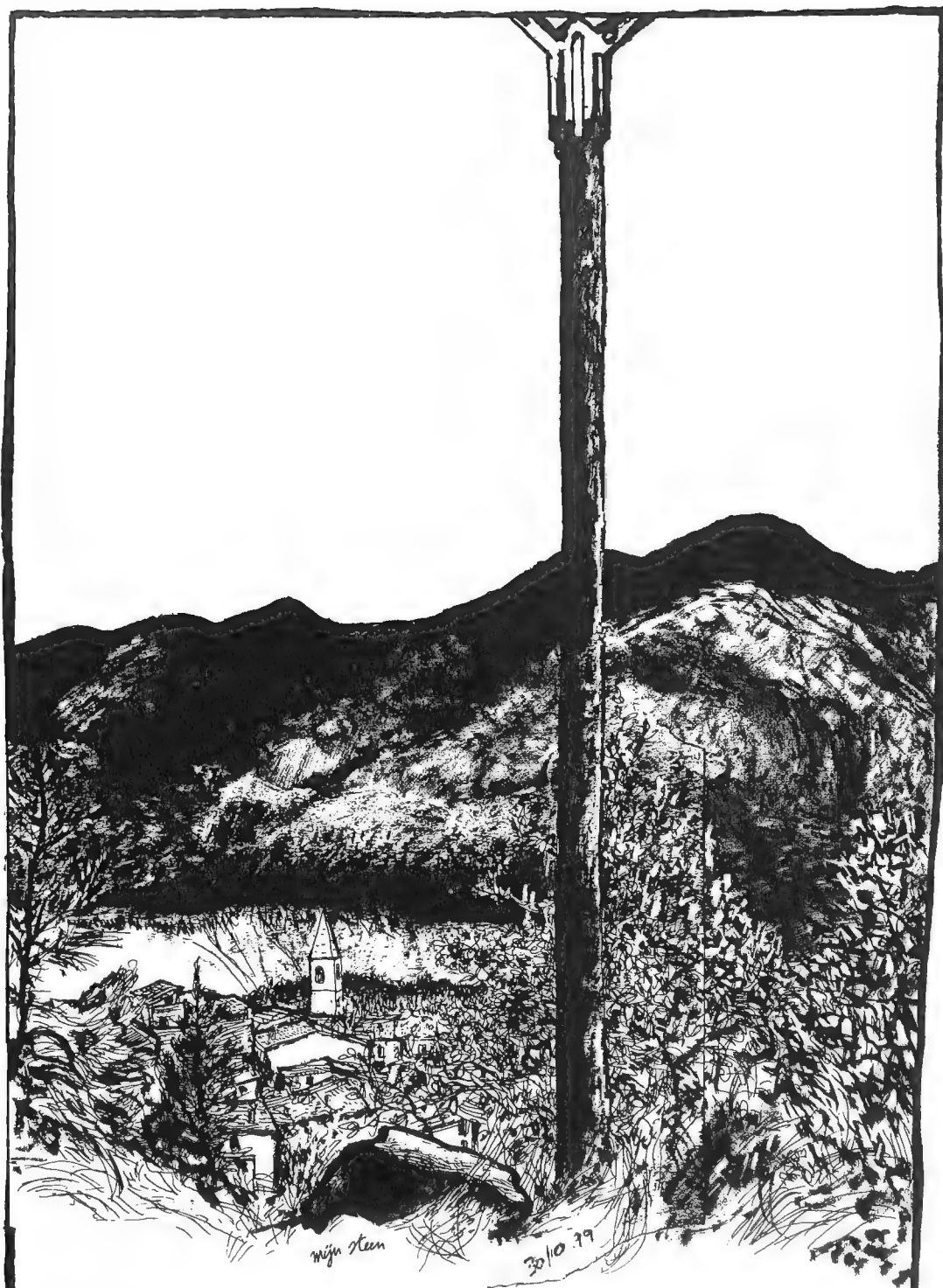
MAAR DE LIJN DIE HIJ VOLGDE GAAT
ALTIJD VERDER EN DAT IS
ONSTERFELIJKHEID.

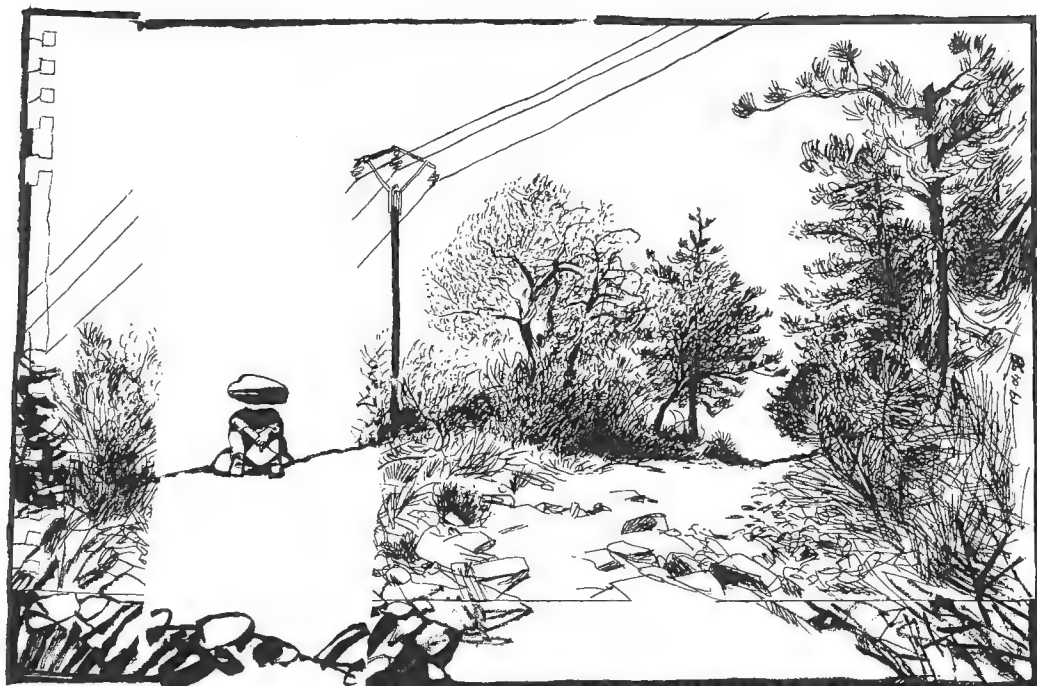

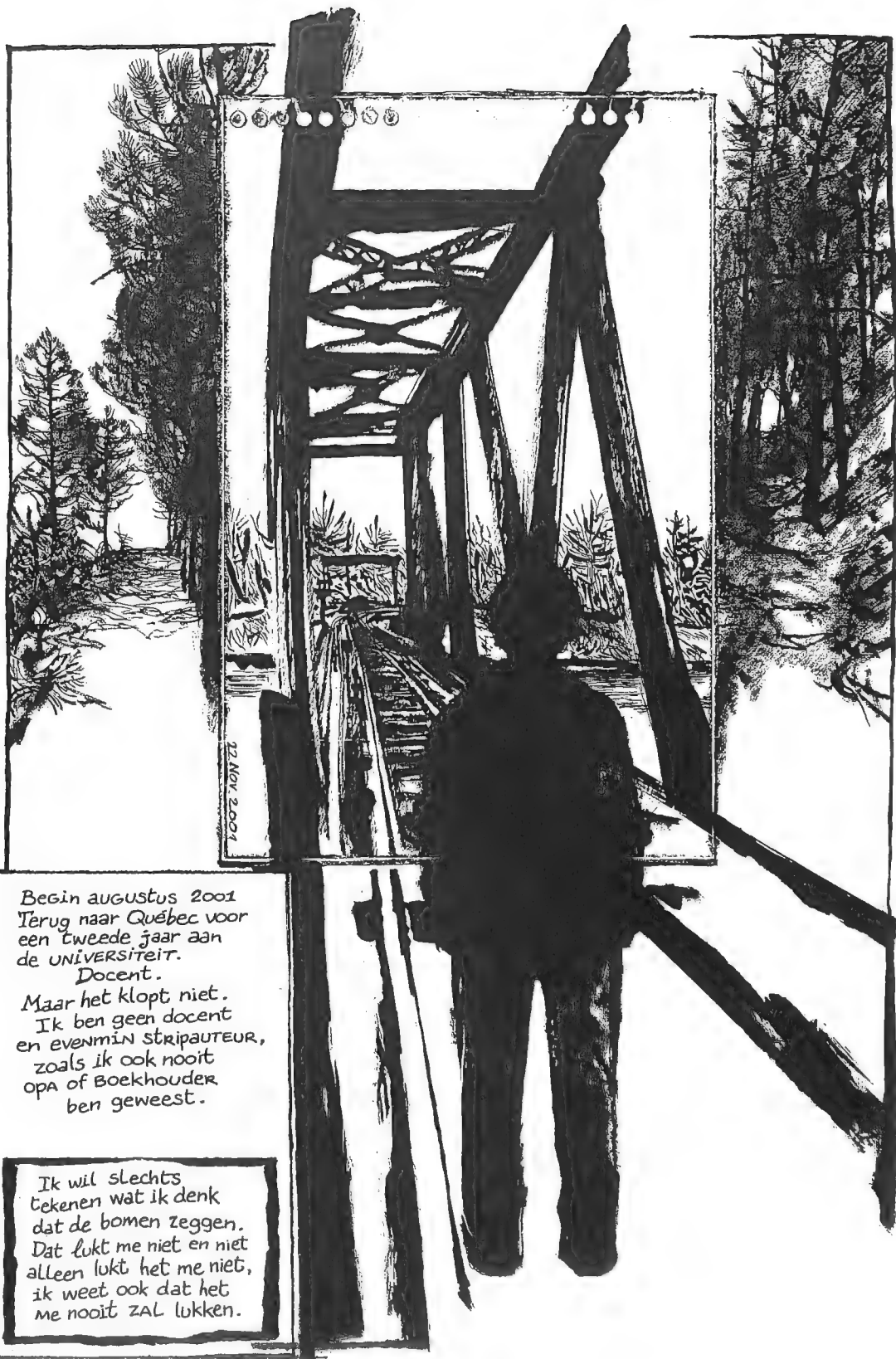
27/07.98.
190

VANAF DE BERGKAM IN DE VERTE KUN
JE DE ZEE ZIEN.

30.10.99. Er vallen een paar druppels. Zouwt zag ik Jeanne, mijn moeder, ze wordt nu doorzichtigend. Ik heb Philippe SOHET bij me, hij schijft een boek over mijn week*, hij zei: "Daar, jouw steen." Waarom niet. Ik heb er al eerder op gezeten, het is een goed vertrekpunt. Eind augustus 2000 zal ik in Canada zijn. Ik heb ja gezegd op een aanstelling als docent aan een universiteit daar. Jeanne heeft zo verlangd om een kind in het onderwijs te hebben. Met mijn getuigschrift was dat onmogelijk.

Begin augustus 2001
Terug naar Québec voor
een tweede jaar aan
de UNIVERSITEIT.

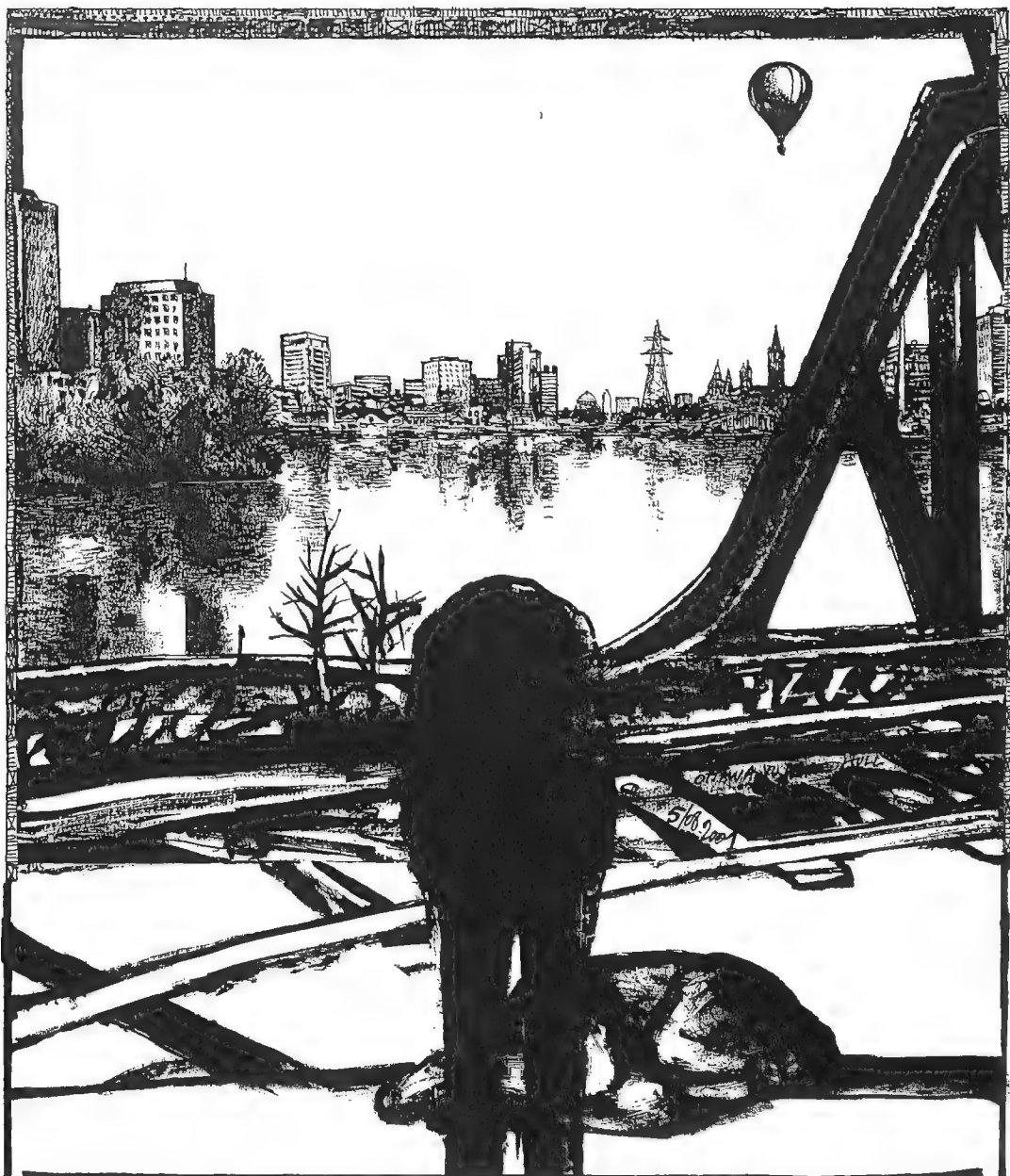
Docent.

Maar het klopt niet.

Ik ben geen docent
en evenmin stripauteur,
zoals ik ook nooit
opa of boekhouder
ben geweest.

Ik wil slechts
tekenen wat ik denk
dat de bomen zeggen.
Dat lukt me niet en niet
alleen lukt het me niet,
ik weet ook dat het
me nooit ZAL lukken.

MOULQUIGI ZONG: "LE MYOSOTIS OU BIEN LA ROSE CE SONT DES FLEURS QUI DISENT QUELQUE CHOSE, MAIS POUR AIMER LES COQUELICOTS, POUR AIMER QU'ÇA FAUT ÊTRE IDIOT. T'AS PEUT-ÊTRE RAISON, SEULEMENT VOILÀ, QUAND JE T'AURAI DIT TU COMPRENDRAS".*

EN HIJ VERTELT.

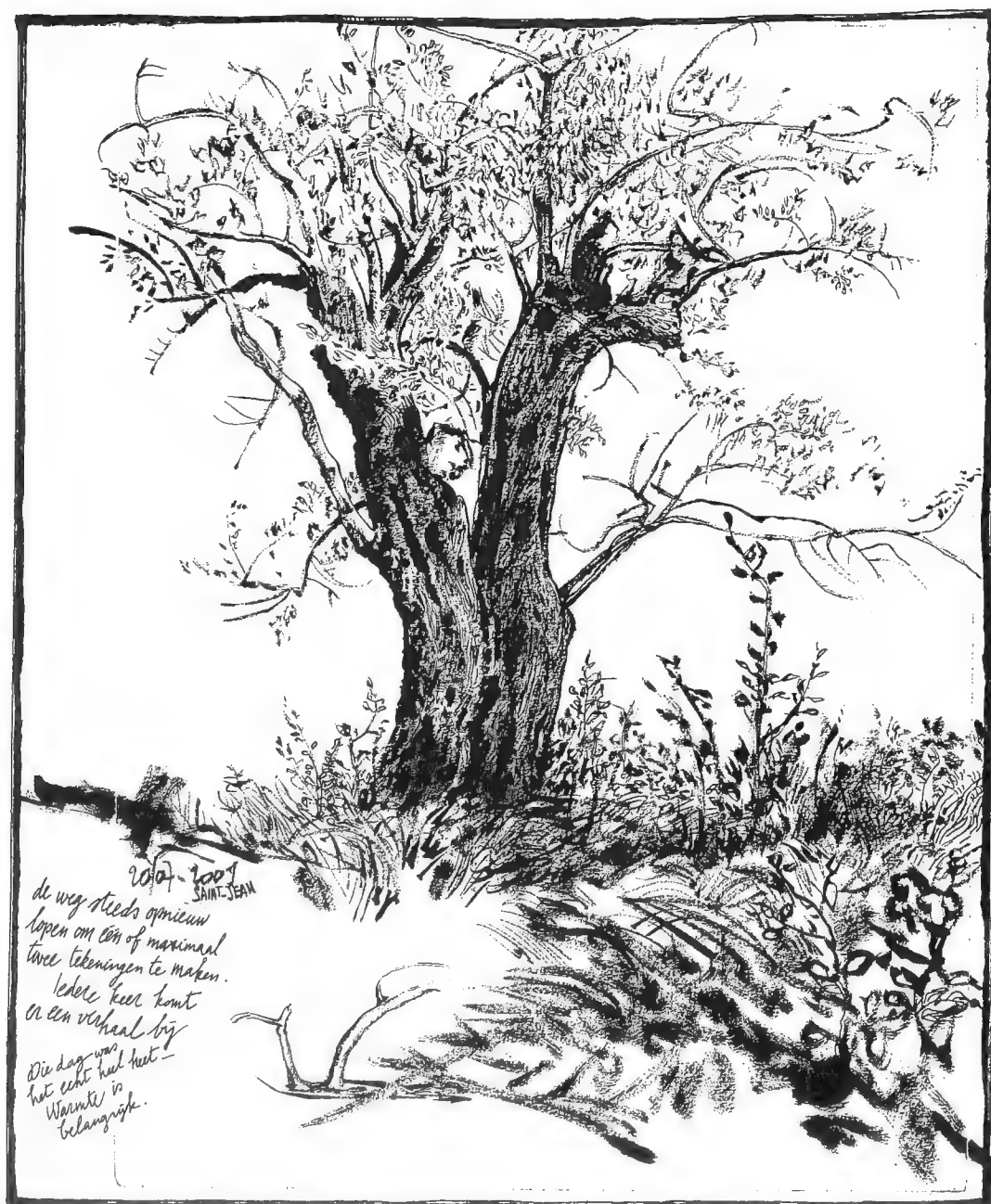
HIJ VERTELT HET VERHAAL VAN EEN MEISJE DAT HIJ EEN PAAR KEER IN EEN KORENVELD ZIET. DE LAATSTE KEER DAT HIJ HAAR ZIET HEEFT ZE EEN MES IN HAAR HART EN EEN BLOEDVLEK OP HAAR WITTE BLOES, ALS EEN KLAPROOS. NIETS IN DAT LIEDJE OM JE VAN KLAPROZEN TE LATEN HOUDEN. WAAROM LIET HET ME DAN VAN KLAPROZEN HOUDEN?

HOE HEEFT DE WEG VAN ST-JEAN ME NAAR CANADA GELEID, LANGS ENKELE OMWEGEN?
DE STEEN IS DAAR GEBLEVEN.

* "HET VERGEET-MIJ-NIETJE EN DE ROOS ZIJN BLOEMEN DIE WAT ZEGGEN, MAAR WIE ALLEEN VAN KLAPROZEN HOUDT, MOET WEL GEK ZIJN. MISSCHIEN HEB JE GELEIK, MAAR TOCH, ALS IK HET JE VERTEL ZUL JE HET BEGRIPEN."

IN CANADA HEB IK NOG GEEN ECHTE WEGEN
GEVONDEN. WEL SNELWEGEN, PADEN,
SPOORWEGEN, RIVIEREN, MEREN.

MOET JE WEGGAAN OM DICHTERBIJ TE
KUNNEN KOMEN ? GAAT HET ZO MET
LIEFDES ? GAAT HET ZO MET HET LEVEN ?

2007-2009 SAINT-JEAN
de weg steeds opnieuw
lopen om een of maximaal
twee tekeningen te maken.
Iedere keer komt
er een verhaal bij
Die dag was
het echt heel heet -
Wantte is
belangrijk.

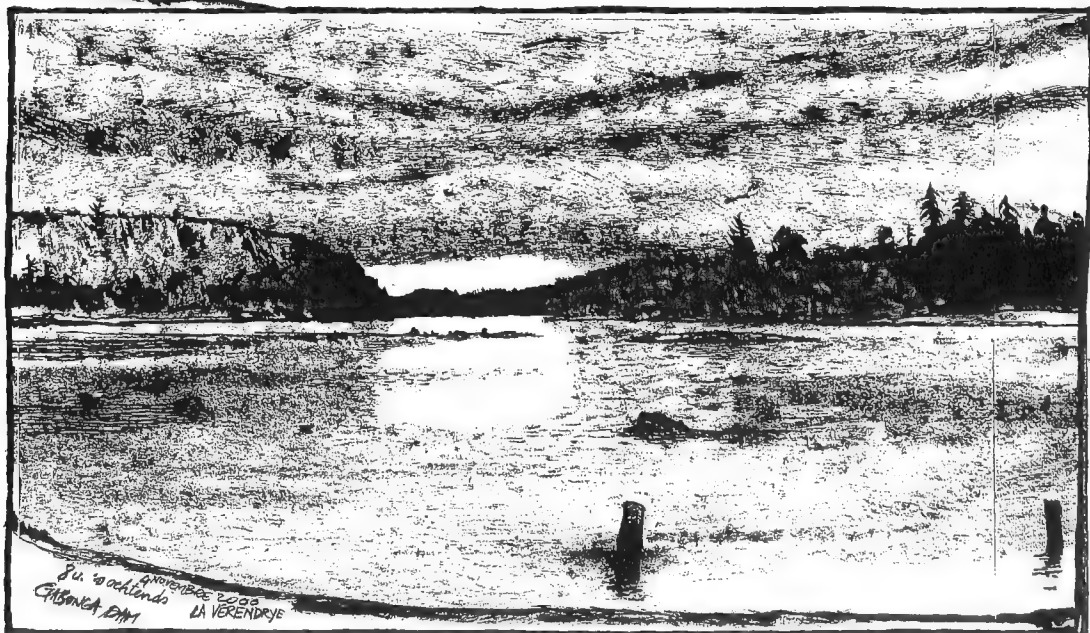

EEN KANO, EEN MEER, EEN EILAND, JENNY.

WAT ZOEK IK AL ZO LANG IN EEN VROUWENLICHAAM?
WIL IK IN AANRAKING KOMEN MET MIJN EIGEN ONVERMOGEN,
ZOALS WANNEER IK PROBEER EEN BERG TE TEKENEN?

ER IS GEEN MES IN JENNY'S HART GESTOKEN EN ZE DRAAGT OOK
GEEN WITTE BLOES MEER.

WANNEER IK TEGENWOORDIG SCHOONHEID ZIE, KIK IK ERNAAR
ALSOF HET VOOR HET LAATST IS.
WORD IK OUD?

11 SEPTEMBER 2001.

DE "MEDIA" VERKONDIGEN DAT
NIETS MEER HETZELFDE ZAL ZIJN.
DAT GELDT NATUURLIJK VOOR ELKE
DAG DIE VOORBIJGAAT, MAAR HET
DEED ME GOED OM HET TE HOREN.

BEHALVE DAT WIJ
HEEL SNEL ALWEER
BESLOTEN HEBBEN
DAT HOE MEER ER VERANDERT
HOE MEER ER HETZELFDE BLIJFT.
MAAR DEZE KEER IN ONGUNSTIGE ZIN.

ALS IK EEN UITGEVER ERVOOR KON
VINDEN, ZOU IK EEN BOEK MAKEN VAN
200 PAGINA'S DIE ALLEMAAL IDENTIEK
ZIJN AAN DE VOLGENDE TWEE.

ALLEMAAL STOMMERIKEN

STOMMERIKEN, JA,

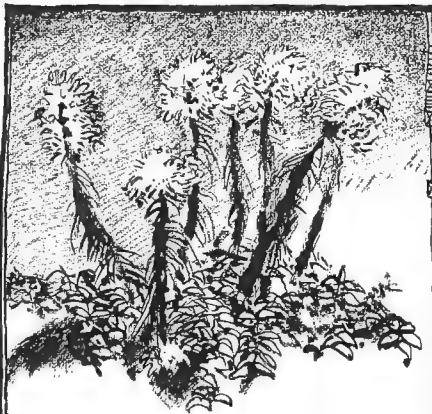
*stomme-
riken,
ja.*

STOMMERIKEN, JA,

STOMMERIKEN, JA,

stommeriken, ja.

STOMMERIKEN, JA,

Allemaal
Stommeriken,
JA,

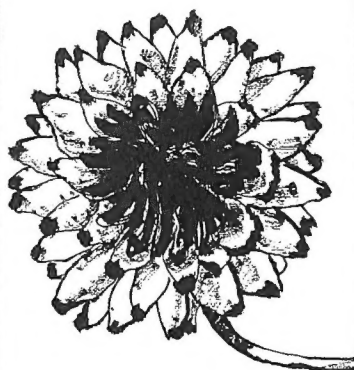

STOMMERIKEN, JA,

STOMMERIKEN,

STOMMERIKEN, JA,

STOMMERIKEN, JA,

stommeriken, ja,

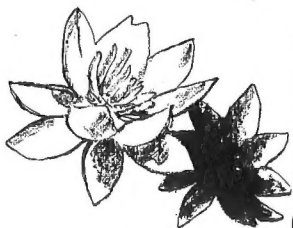
STOMMERIKEN, JA,

STOMMERIKEN, JA.

STOMMERIKEN, JA,

stommeriken, ja,

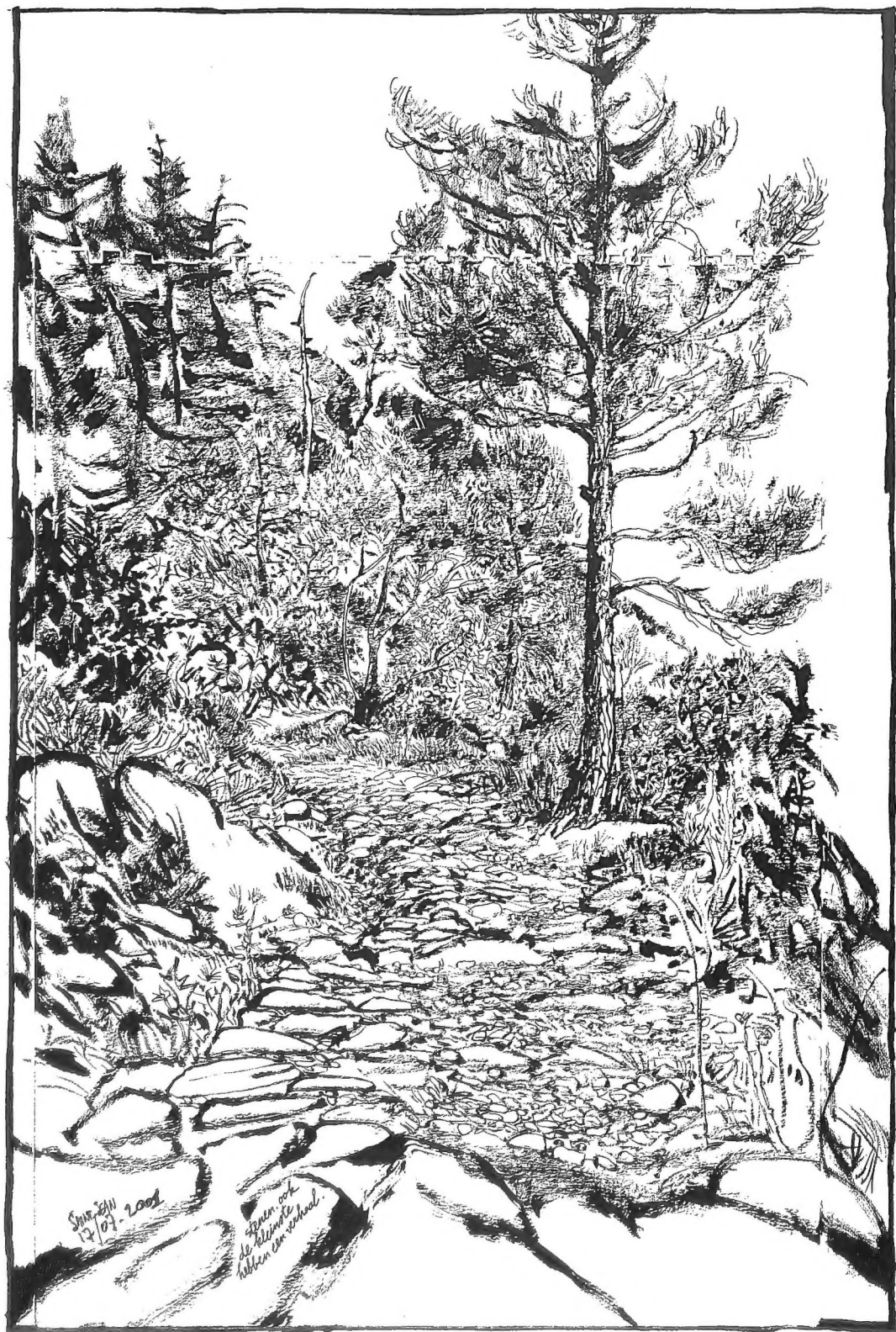

STOMMERIKEN, JA,

ALLEMAAL
STOMMERIKEN,
NET ALS IK.

In De weg van Saint-Jean is Edmond Baudoin een nieuwe uitdaging aangegaan: de hoofdrol in dit verhaal wordt niet gespeeld door een mens, maar door een weg die in de nabijheid van Baudoins geboortedorp Villars-sur-Var ligt, in het bergachtige achterland van Nice. De tekenaar heeft hem talloze keren afgelegd en keert er nog regelmatig terug, met het schetsboek in de hand.

